наша свабода

№96(183) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

5 ВЕРАСНЯ 2001 года СЕРАДА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Кандыдат, які баіцца

Фота Ул.ШЛАПАКА

4 верасня ў Палацы Рэспублікі, што на Кастрычніцкай плошчы ў Мінску, кандыдат на прэзідэнта Аляксандр Лукашэнка ладзіў паказальную сустрэчу са сваімі выбаршчыкамі. У той самы час сюды прыйшлі болей паўсотні чалавек, каб ланцужком неабыякавых людзей з партрэтамі ў руках бясследна зніклых у Беларусі асобаў стаць перад прывезенымі сюды на аўтобусах з усёй краіны прыхільнікамі А.Лукашэнкі. Сярод апранутых у майкі з надпісам «Хочам ведаць праўду» людзей стаялі лідэр АГП Анатоль Лябедзька, намеснік старшыні БНФ Вячаслаў Сіўчык, жонка Генадзя Карпенкі Людміла.

Вакол «жывога ланцуга» адразу ж паўсталі брытагаловыя асобы ў цывільным. Усе спробы ўдзельнікаў акцыі наблізіцца да Палаца Рэспублікі імі гвалтоўна спыняліся. У той час выходзячыя з «Ікарусаў» людзі рушылі на сустрэчу з А.Лукашэнкам без усялякіх перашкодаў.

Тое, што адбылося 4 верасня на Кастрычніцкай плошчы каля Палаца Рэспублікі і непадалёк прэзідэнцкай рэзідэнцыі, яшчэ раз паказала, як цяперашні рэжым рэагуе на патрабаванні расследавання знікненняў прапаўшых без вестак людзей. А таксама тое, чаго вартыя так званыя сустрэчы Аляксандра Лукашэнкі з выбаршчыкамі. Гэтыя сустрэчы ненатуральныя і пастановачныя. Лукашэнка па ўсім баіцца бачыцца і гаварыць з вольнымі людзьмі. Гэтаксама ён баіцца свабоднага волевыяўлення народа на прэзідэнцкіх выбарах 9 верасня.

Алесь КАТОВІЧ

Министерству Юстиции Республики Беларусь

В конце августа нашим партнерам из Беларуси – Общественному объединению «Правозащитный центр «Вясна» вынесено сразу два предупреждения. Это означает, что над существованием «Вясны» нависла реальная угроза немедленной ликвидации.

Мы считаем, что это давление на «Вясну» связано с неизменной позицией организации по защите прав человека в Беларуси и активном участии в кампании «Независимое наблюдение». «Вясна» является одной из самых авторитетных правозащитных организаций в Беларуси. Закрытие «Вясны» означает, что в Беларуси станет меньше еще на одну организацию, которая занимается оказанием реальной помощи людям, чьи права были нарушены.

Мы высказываем свой протест в связи с решением Министерства Юстиции. Мы обращаемся к вам с просьбой отозвать свое решение или приостановить его действие. И дать время и возможность «Вясне» доказать безосновательность вынесенных организации предупреждений.

С уважением,
Енс ПЕТЕРССОН
Генеральный Секретарь
Шведское Общество Мира и Арбитража (Svenska Freds)

Назіральнікі прыедуць 9 верасня

У дзень прэзідэнцкіх выбараў — 9 верасня — чакаецца прыезд у Беларусь каля 215 кароткатэрміновых назіральнікаў і 79 парламентарыяў. Усе яны далучацца да місіі па абмежаваным назіранні Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДІПЧ) АБСЕ, якая ўжо працуе ў Беларусі. 1 верасня група членаў місіі па абмежаваным назіранні БДІПЧ АБСЕ на чале з Хаірам Бальянам наведала мемарыяльны комплекс «Хатынь». Яны ўшанавалі памяць беларусаў, стаўшых ахвярамі Другой сусветнай вайны.

Настаўніцкія галасы на выбарах

Настаўнікі беларускай мовы і літаратуры мазырскіх школаў атрымалі на гэтым тыдні ад Маладога Фронту аўдыёкасеты «Легенды Вялікага Княства», «Я нарадзіўся тут», «Народны альбом» і паштоўкі з бел-чырвона-белым сцягам і гербам «Пагоняй» з падзякай за іхнюю працу і са зваротам абраць 9 верасня ўладу, «якая разумее: ад настаўнікаў залежыць будучыня нацыі». Цяпер, гаворыцца ў звароце, «больш за 70% маладых адукаваных людзей хочуць з'ехаць з Беларусі. Адукаваны чалавек дзяржаве непатрэбны. 150 тысяч выкладчыкаў у Беларусі жывуць за мяжой беднасці».

Дэсантнікі на канцэрце

2 верасня ў ДК прафсаюзаў Брэста перад канцэртам гуртоў «N.R.M.» і «Нейродюбель» тых, хто прыйшоў паслухаць музыку і патаньчыць, пры ўваходзе ў залу правяралі, у тым ліку дэсантнікі 38-ай асобнай мабільнай брыгады Брэсцкага гарнізона. Асаблівы акцэнт быў зроблены на адыманне ў моладзі перадвыбарнай атрыбутыкі.

Прапаганда талерантнасці

Прадстаўніцтва ААН у Беларусі праводзіць у Беларусі з 31 жніўня па 7 верасня інфармацыйную кампанію, прысвечаную Сусветнай канферэнцыі па барацьбе супраць расізму, расавай дыскрымінацыі, ксенафобіі, што праходзіць у паўднёваафрыканскім Дурбане. Мэта – прыцягнуць увагу людзей да праблемаў гандлю людзьмі, становішча ўцекачоў, стаўлення да нацменшасцяў і карэнных народаў.

Санкцыі супраць энергазлодзеяў

З пачатку гэтага года каля 10 тысяч спажыўцоў былі адключаныя ад сетак энергазабеспячэння. Гэтай санкцыі яны падвергліся з прычыны крадзяжоў энергіі. Усяго сёлета энерганагляднымі службамі канцэрна «Белэнерга» праведзена каля 15 тысяч спецрэйдаў па выкрыцці крадзяжоў электра-і цеплаэнергіі.

А кто такая Элис и где она живет?

Как журналистка британской «Таймс» Элис Лагнадо подвигла министра иностранных дел Беларуси вызвать к себе посла США в Минске

В понедельник – день тяжелый, а на этот раз американский выходной по случаю Дня Труда, — посол США в Минске Майкл Козак вместе со всем посольством отдыхал от работы и даже не подозревал, что станет героем дня в британской «Таймс», на российском НТВ и в белорусской «Панораме».

Московская корреспондентка «Таймс» Элис Лагнадо — человек левых взглядов, убежденная в том, что США проводят в Беларуси такую же политику империализма, как и в Южной Америке, — опубликовала 3 сентября статью под заголовком «США применяют «политику контрас» в коммунистической Беларуси».

Однако еще 26 августа агентство «Ю.С.Ньюс» сообщило, что американский посол в Минске Майкл Козак в своем письме в английскую газету «Гардиан» подтвердил определенную параллель между Никарагуа образца 1989-1990 годов и сегодняшней Беларусью. «Наша задача и в определенной степени методология те же самые. Тогда мы работали с сандинистскими властями, Организацией американских государств, другими странами региона и бывшим Советским Союзом, чтобы содействовать свободным, справедливым и прозрачным выборам. Сегодня мы работаем с Организацией по безопасности и сотрудничеству в Европе, Ассоциацией организаторов выборов в Центральной и Восточной Европе и государствами-членами ОБСЕ, включая членов Евросоюза, чтобы побудить белорусские власти создать какой-нибудь минимум доступа оппозиции к прессе и прозрачности процесса подсчета голосов», — написал М.Козак.

Эта цитата полностью вышла в предыдущий понедельник в белорусской независимой газете НАША СВАБОДА, и официальный Минск на нее никак не отреагировал. Элис же Лагнадо неделю спустя оставила от цитаты лишь первую фразу, и дописала, что в Никарагуа «США поддерживали контрас в войне против левого правительства сандинистов, которая унесла по меньшей мере 30 тысяч жизней». В лучших традициях советской журналистики корреспондентка «Таймс» не указала, что письмо М.Козака было адресовано в конкурирующую газету «Гардиан», — она употребила формулу «в письме в британскую газету».

И тут понеслось. Полуграмотные российские интернет-сайты и агентства решили, что М.Козак написал в саму «Таймс». Эту версию сразу же подхватило Белорусское телевидение, которое в своей «Панораме» в разоблачительном раже дошло до того, что сообщило букально следующее: никарагуанская война «принесла почти 300 тысяч жертв только среди гражданского населения». То есть количество смертей из статьи в «Таймс» завышено в 10 раз и подано как заниженная оценка. Справка «Ю.С.Ньюс»: все население Никарагуа составляло в 1993 году около 4 миллионов 300 тысяч человек.

Между тем «Панорама» продолжала: «Отдают ли себе отчет господа, спровоцировавшие ту войну, на какие циничные и ужасные шаги они толкают местную белорусскую оппозицию, когда оказывают ей финансовую и политическую поддержку, существование которой так убедительно – со ссылкой на американского дипломата – доказывает газета «Таймс»?»

Окончание на стр.3

Пісьмовае папярэджанне Уладзіміру Ганчарыку

Цэнтрвыбаркам вынес пісьмовае папярэджанне кандыдату ў прэзідэнты Беларусі Уладзіміру Ганчарыку за парушэнне выбарчага заканадаўства падчас агітацыі. Такое рашэнне прынятае 3 верасня на паседжанні ЦВК.

Асноўнае парушэнне выявілася ў тым, што ў будынку Магілёўскага абласнога камітэта Федэрацыі прафсаюзаў Беларускай, дзе месціцца рэгіянальны штаб Ганчарыка, была затрыманая партыя (3 тысячы) спецыяльна вырабленых маек з надпісам «Скажы дурню «не». ЦВК палічыў гэты надпіс яўнай агітацыяй, не ўдакладніўшы, «за» або «супраць» каго яна накіраваная.

Акрамя таго, у віну Ганчарыку ставілася распаўсюджванне не аплачанай Цэнтрвыбаркамам агітацыйнай друкаванай прадукцыі, размяшчэнне яе ў неналежных месцах, а таксама парушэнне парадку сустрэчаў з выбаршчыкамі. Яно выявілася ў невыкананні камандай Ганчарыка закона аб правядзенні мітынгаў, дэманстрацыяў, вулічных шэсцяў і пікетавання. Размова, у прыватнасці, ідзе аб правядзенні кандыдатам і яго даверанымі асобамі несанкцыяваных сустрэчаў з выбаршчыкамі на вуліцах. Апошняя такая сустрэча адбылася 2 верасня на Кастрычніцкай плошчы ў Мінску.

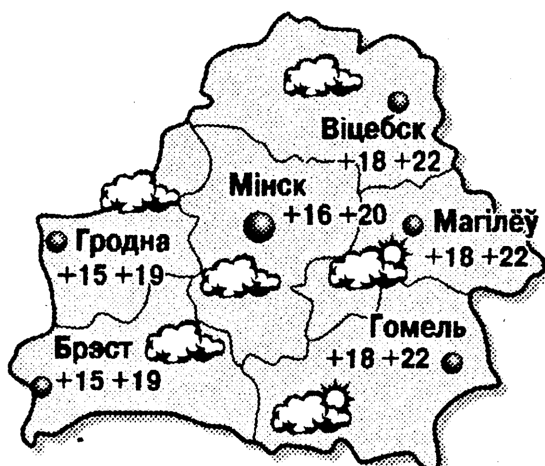
Як паведаміў БелаПАН сакратар Цэнтрвыбаркама Мікалай Лазавік, папярэджанне — гэта ўсяго толькі «прэвентыўная мера». Паводле яго словаў, нават атрыманне Ганчарыкам яшчэ аднаго папярэджання не абавязкова пацягне адмену яго рэгістрацыі кандыдатам. «Першы раз мы разглядалі скаргу на Ганчарыка тыдзень таму і абмежаваліся тлумачэннямі, сёння вынеслі папярэджанне. Але гэта не азначае, што на трэці раз будзе абавязкова зняцце: магчыма і другое папярэджанне, і трэцяе», — сказаў сакратар Цэнтрвыбаркама. Аднак, паводле яго словаў, ствараецца ўражанне, што Ганчарык «спецыяльна правакуе Цэнтрвыбаркам на прыняцце нейкіх жорсткіх мераў». «Нам бы не хацелася абвастраць адносіны. Мы паважліва ставімся да ўсіх трох кандыдатаў і аднолькава сочым за выкананнем заканадаўства іх штабамі», — падкрэсліў Мікалай Лазавік. Пры гэтым ён адзначыў, што ЦВК у чарговы раз паступіў у дачыненні да Ганчарыка лаяльна. У камісіі гучала прапанова адмяніць яго рэгістрацыю. Аднак пры галасаванні большасць членаў ЦВК вырашыла абмежавацца вынясеннем Ганчарыку пісьмовага папярэджання, сказаў Мікалай Лазавік.

Юрый ПАЦЁМКІН, БелаПАН

Новая сістэма дарожных збораў

На прадпрыемстве «Агат-сістэм» распрацоўваецца новая камп'ютэрна-касавая сістэма дарожных збораў. Гэтая навінка дасць магчымасць браць плату за праезд у залежнасці ад класа машыны. Плануецца, што новая сістэма будзе ўсталяваная на памежным пераездзе «Рэдзькі» аўташашы Брэст—мяжа Расійскай Федэрацыі.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»
1470

Студэнцкі супрацiў датэрміноваму галасаванню

Незарэгістраваная арганізацыя «Малады Фронт» сумесна з іншымі маладзёжнымі арганізацыямі дэмакратычнага кшталту арганізуе студэнцкі супраціў датэрміноваму галасаванню.

Лідэр МФ Павел Севярынец паведаміў пра намаганні кіраўніцтва вышэйшых навучальных установаў Беларусі выганяць студэнцтва на датэрміновае галасаванне. «Вядома, што рэжым збіраецца за кошт датэрміновага галасавання забяспечыць асноўную масу фальсіфікацыяў – такія факты ўжо ёсць. У найбуйнейшых ВНУ краіны прызначылі выхадныя: у Белдзяржуніверсітэце – 7-9 верасня, у Беларускім універсітэце культуры – з 6 па 12. Кожны дэкан атрымаў інструкцыю вельмі мякка папрасіць студэнтаў праехаць дахаты, тым больш што праезд бясплатна забяспечваецца (паводле ўказа А.Лукашэнкі, з 1 па 30 верасня студэнты ВНУ маюць права бясплатнага праезду. – **Рэд.**)», – заявіў Павел Севярынец.

Шэраг маладзёжных арганізацыяў, у тым ліку МФ і «Зубр», арганізавалі камітэт студэнцкага супраціву, які «будзе арганізоўваць выезды аператыўных групаў – калі кіраўніцтва ВНУ будзе выганяць студэнтаў на датэрміновае галасаванне». У буйнейшых ВНУ Мінска – Белдзяржуніверсітэце, Беларускай дзяржаўнай педагагічнай акадэміі і ў інтэрнатах Лінгвістычнага універсітэта – вывешаныя круглясутачныя пасты.

Аддзел інфармацыі

СІЛАВІКІ

Напады людзей у цывільным

Агітатары, якія прадстаўляюць апазіцыйныя сілы Беларусі, падвяргаюцца шматлікім нападам. Так, 2 верасня каля 17 гадзінаў у раёне станцыі метро «Пушкінская» ў Мінску некалькі «скінаў» (прадстаўнікоў нефармальнай радыкальнай групоўкі) напалі на перадвыбарны пікет у падтрымку адзінага кандыдата ад апазіцыі Уладзіміра Ганчарыка. Завязалася бойка, у якой двое ўдзельнікаў пікета – мужчына і дзяўчына – атрымалі цялесныя пашкоджанні. Бойка была спыненая супрацоўнікамі міліцыі. Двое нападаўшых былі затрыманыя.

2 верасня ў Баранавічах быў здзейснены напад на члена Кансерватыўна-хрысціянскай партыі - БНФ Яўгена Далгіновіча. Пра гэта паведамляе прэс-служба партыі. Я.Далгіновіч раздаваў у цэнтры Баранавічаў перадвыбарныя ўлёткі і трымаў плакат: «Беларусы, вас зацягваюць у маскоўскую пастку. Галасуйце супраць усіх і толькі 9 верасня!». На апазіцыянера накінуліся людзі ў цывільным, кінулі ў машыну і даставілі ў гарадскі аддзел міліцыі. Людзі ў цывільным аказаліся супрацоўнікамі міліцыі. Допыт Далгіновіча праводзіў старшы лейтэнант Кандратчык. На аргументы апазіцыянера наконт таго, што ён дзейнічае ў рамках перадвыбарнай агітацыі, супрацоўнік міліцыі заявіў, што міністр Навумаў даў загад затрымліваць тых, хто заклікае галасаваць супраць усіх кандыдатаў. Пасля таго як Далгіновіч напісаў тлумачэнне, яго даставілі ў КДБ, дзе правялі размову. Пасля гэтага ён быў адпушчаны.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Дыскатэка «за бацьку» і наёмныя агітатары

Гродзенскія ўлады наладзілі 1 верасня беспрэцэдэнтную па маштабах пагулянку для моладзі. Галоўным яе матывам стала – «прагаласуй за бацьку!» Па дадзеных арганізатараў, у мерапрыемстве ўдзельнічала 57 тысяч чалавек.

Хаця было цёмна і дакладна падлічыць колькасць публікі не ўяўлялася магчымым, але на яе сапраўды сабралася многія тысячы. Цэлых пяць гадзінаў быў перакрыты рух транспарту ў цэнтры горада, маршруты аўтобусаў і тралейбусаў – зменены. Улады разам з БПСМ і БСМ абвясцілі «маладзёжную дыскатэку» на Савецкай плошчы. Быў збудаваны памост, з якога грымела музыка і ды-джэй радыё Бі-Эй заклікалі – «9-га верасня – прэзідэнцкія выбары. Прагаласуем за бацьку!»

На наступны дзень на памосце выступілі грамадзяне Расіі – ансамбль «Руская песня» на чале з Надзяй Бабкінай. Бабкіна заклікала яшчэ мацней – галасуйце за Лукашэнку, калі не хочаце зноў жыць пры капітулізме... З заміланнем паведаміла, што Лукашэнка «даў ёй пуцёўку ў жыццё», запрасіўшы на «Славянскі базар». Замежная агітатарка за Лукашэнку шчыра прызналася, што прыезд у Гродна ёй зафундавалі гарадскія ўлады.

Дарэчы, калі перад гэтым у Гродна прыязджаў Уладзімір Ганчарык, яму не дазвалялі выступіць на пляцы гарадскія ўлады. І забаранілі спяваць вядомаму беларускаму спеваку Яраславу Еўдакімаву, які падтрымлівае адзінага кандыдата ад дэмакратычных сілаў.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Наклейкі БПСМ лёгка здзіраюцца

У Гомелі мясцовыя структуры Беларускага патрыятычнага саюза моладзі (БПСМ) пачалі расклейваць улёткі ў падтрымку дзеючага прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі. Улёткі – каляровыя, яны ўпрыгожаныя лозунгамі «Час прыбіраць» і «Час выбіраць», якія выкарыстоўвае апазіцыя, але праілюстраваныя калажам, які супрацьпастаўляе дасягненні сучаснай Беларусі жахам фашысцкай Германіі.

Як патлумачыла БелаПАН першы сакратар Гомельскага гарадскога камітэта БПСМ Маргарыта Хадзічэнка, рашэнне аб выпуску такіх наклеек прыняло кіраўніцтва саюза, «мабільна адрэагаваўшы» на дзеянні апазіцыі па роспісе будынкаў антыдзяржаўнымі лозунгамі. Дзеянні БПСМ па супрацьстаянні апазіцыі Маргарыта Хадзічэнка назвала «барацьбой». У той жа час лідэр гомельскай структуры БПСМ лічыць, што іх наклейкі, нягледзячы на вялікую колькасць, горшыя якасцю, чым апазіцыйныя: «яны лёгка здзіраюцца». Паводле словаў Маргарыты Хадзічэнка, для друкавання наклеек БПСМ выкарыстоўвае як спонсарскія, так і ўласныя «зэканомленыя» сродкі.

Ірына ШАНЦАВА

ЛЮСТРАФАКТ

Фота Ул.ШЛАПАКА

Маці салдатаў, забітых у арміі падчас службы, пераадзетыя «сілавікі» не пускаюць на сустрэчу з кандыдатам А.Лукашэнкам

Міліцыя забірае прэзерватывы

У мінулую нядзелю ў Слоніме было ўчыненае паляванне моладзі. Міліцыя ўзмоцнена шукала кампраматy, але назапасіла прэзерватываў. Дзесяць асобаў правялі ў гэты дзень 2-гадзінны велапрабег па горадзе ў рамках кампаніі «Выбірай!» Ззаду хлопцаў ехаў на сваёй машыне Віталь Яшану, каб падстрахоўваць іх. Яго спынілі і загадалі ехаць у міліцыю, дзе абшукалі машыну. Праўда, без вынікаў.

У той жа дзень раніцай у краме некалькі чалавек у цывільным раптам схапілі журналіста «Газеты Слонімскай» Аляксея Гарайнава і Аляксандра Жукоўскага. Па дарозе ў міліцыю іх абшукалі. Забралі, між іншым, 12 пачак (па 3 у кожным) прэзерватываў з надпісам «Нацягні Яго!» Міліцыянты самі наляпілі налепкі, знойдзеныя ў хлопцаў, абвінаваціўшы ў гэтым затрыманых. Пратрымалі 3 гадзіны, склалі пратаколы, якія хлопцы падпісваць не сталі. Чакайце позваў – паведамілі ім «людзі ў пагонах».

У той жа дзень увечары ў парку міліцыянты спынілі трох хлопцаў, якія былі адзетыя ў «зуброўскія» майкі.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

КУЛЬТУРА

Спужаліся акта самаспалення

Не выключана, інфармацыя аб магчымым акце самаспалення стала прычынай затрымкі адкрыцця Дня беларускага пісьменства 2 верасня ў Мсціславі.

Як стала вядома БелаПАН, раніцай праваахоўныя органы атрымалі інфармацыю аб акце самаспалення, які нібыта рыхтуецца (па розных звестках, ад аднаго да трох маладых людзей) на вуліцы Кірава, па якой павінен быў праязджаць кіраўнік беларускай дзяржавы. Ён прыбыў у горад для ўдзелу ў святкаванні Дня беларускага пісьменства. Магчыма, у сувязі з атрыманнем такой інфармацыі адбыліся змяненні ў пачатку мерапрыемства, і цырымонія яго адкрыцця была перанесеная прыкладна на паўгадзіны.

Марат ГАРАВЫ

Уцёкі з «валадаркі»

Ноччу 3 верасня ў Мінску былі прадухіленыя ўцёкі з будынка следчага ізалятара № 1 міністэрства ўнутраных справаў Беларусі, размешчанага па вуліцы Валадарскага ў цэнтры горада.

Як паведаміў БелаПАН прэссакратар МУС Дзмітрый Партон, у 1.50 двое неадноечы судзімых зняволеных, праламаўшы сцяну камеры галоўнага корпуса, пранікнулі на рэжымную тэрыторыю следчага ізалятара. Затым, з дапамогай самаробнай вяроўкі, рэцыдывісты паспрабавалі ўцячы. Заўважыўшы гэта, вартавы, які стаяў на вышцы, адкрыў агонь на паражэнне і адзін з уцекачоў быў смяротна паранены, другому ўдалося збегчы. Адразу ж на месца здарэння прыбылі кіраўнікі міністэрства, следча-аператыўныя групы ГУУС Мінгарвыканкама і гарадской пракуратуры. Дзеянні вартавога прызнаныя правамернымі.

У мэтах затрымання рэцыдывіста, які збег, у Мінску быў тэрмінова ўведзены план «Сірэна». У 3.30 злачынцу затрымаў нарад дарожна-патрульнай службы ДАІ ГУУС.

Па факце дадзенага здарэння пракуратурай узбуджаная крымінальная справа па артыкуле 413 ч. 2 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь – «Уцёкі з месца пазбаўлення волі, з-пад арышту ці з-пад варты». Частка 2 гэтага артыкула прадугледжвае, што ўцёкі, ажыццёўленыя групай асобаў па папярэдняй змове, караюцца пазбаўленнем волі тэрмінам ад двух да сямі гадоў.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Цяга да адукацыі ёсць, жылля — няма

На думку старшыні Гомельскага гарвыканкама Леаніда Барабанава, «назіраецца цяга моладзі да адукацыі». Такую высноўку кіраўнік горада зрабіў 3 верасня на прэс-канферэнцыі, прааналізаваўшы вынікі мінулага навучальнага года і абітурыенцкай кампаніі.

Леанід Барабанаў паведаміў, што ў 2001 годзе 525 выпускнікоў закончылі школы з медалямі, тады як 6 гадоў таму падобных поспехаў дасягнулі толькі 380 чалавек. Акрамя таго, за апошнія 5 гадоў сярэдні конкурс у спецыяльныя навучальныя ўстановы і ВНУ вырас з 2 да 4 чалавек на месца. Разам з тым, сёлета ў школы прыйшло першакласнікаў на 1,4 тысячы менш, чым летась.

Адной з галоўных маладзёжных праблемаў Барабанаў называў незабяспечанасць жыллём. За першае паўгоддзе ў горадзе з'явілася 1.914 новых сем'яў, аднак за льготнымі крэдытамі на будаўніцтва жылля звярнуліся не больш за сто маладых сем'яў. Такую нізкую актыўнасць Леанід Барабанаў тлумачыць як складаным механізмам атрымання крэдыту, так і недасведчанасцю маладых людзей наконт таго, якую дапамогу можна атрымаць ад дзяржавы.

Ірына ШАНЦАВА

МОЛАДЗЬ

За Ганчарыка нават камсамольцы

Цэнтральны Камітэт рэспубліканскага грамадскага аб'яднання «Ленінскі камуністычны саюз моладзі Беларусі» выступіў з заклікам да моладзі падтрымаць на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах Уладзіміра Ганчарыка.

Як паведаміў БелаПАН сакратар ЦК ЛКСМБ Дзмітрый Янэнка, рашэнне аб падтрымцы адзінага кандыдата ад шырокай грамадзянскай кааліцыі прымалася пленумам арганізацыі, якая на сённяшні дзень аб'ядноўвае каля адной тысячы членаў і мае структуры ў кожнай вобласці рэспублікі. Беларускія камсамольцы перакананыя, што кандыдатура дзеючага прэзідэнта абсалютна непрымальная. «Абрушыліся шырока разрэкламаваныя «пражэкты» А.Лукашэнкі ў сферы дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі, – гаворыцца ў заяве ЦК ЛКСМБ. – Не выконваецца праграма маладзёжнага жыллёвага будаўніцтва, мэтанакіравана ліквідуецца бясплатная адукацыя, адсутнічае рэальная падтрымка маладой сям'і, не знойдзеныя эфектыўныя метады барацьбы з наркаманіяй, злачыннасцю і іншымі негатыўнымі з'явамі ў маладзёжным асяроддзі. Дагэтуль не названа сапраўдныя вінаўнікі трагічнай гібелі маладых людзей на станцыі метро «Няміга».

«Замест таго, каб накіроўваць бюджэтныя сродкі на рэалізацыю сацыяльна значных праграмаў, павышэнне стыпендыяў, зарплаты, пенсіяў і дапамогаў, улада падкормлівае «маладую бюракратыю» ў асобе функцыянераў Беларускага патрыятычнага саюза моладзі», – канстатуюць беларускія камсамольцы.

Аляксей АРЭШКА

ЮСТЫЦЫЯ

Амерыканцу далі 5 гадоў

3 верасня суд Цэнтральнага раёна Мінска прыгаварыў грамадзяніна ЗША, дырэктара беларускага прадстаўніцтва адукацыйнай праграмы *ACCELS* Чарльза Перыелу да 5 гадоў 3 месяцаў пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму з частковай канфіскацыяй маёмасці. Дзяржаўны абвінаваўца прасіў суд прыгаварыць Перыелу да 6 гадоў пазбаўлення волі.

40-гадовы амерыканскі грамадзянін прызнаны вінаватым у незаконным набыцці і захоўванні наркотыкаў з мэтай збыту, учыненым паўторна (артыкул 328, частка 3 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь), а таксама ў схіленні да ўжывання наркатычных рэчываў (артыкул 331, частка 1 КК) і прадастаўленні памяшкання для ўжывання наркатычных сродкаў (артыкул 332, частка 1 КК).

Разам з тым суд палічыў недаказаным, што Чарльз Перыела ўдзельнічаў у групавых дзеяннях пры незаконным абароце наркатычных сродкаў. Выступаючы ў судзе з апошнім словам, Чарльз Перыела прызнаў сваю віну часткова.

Адвакат Чарльза Перыелы Алег Дубавец сказаў у інтэрв'ю БелаПАН, што прыгавор занадта суворым. Віну Чарльза Перыелы, лічыць адвакат, можна прызнаць толькі па частцы 1 артыкула 328 Крымінальнага кодэкса – набыццё і захоўванне наркатычных рэчываў без мэты збыту і без паўторнасці злачынства.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Секс-меншасці адкрылі фестываль

Ноччу 3 верасня ў сталічным клубе «Вавілон» адбылося адкрыццё трэцяга гей-фестывалю «Беларус Гей Прайд-2001». Яго арганізатарамі выступілі «Беларуская ліга Лямбда» (БЛЛ), часопіс «Форум-Лямбда» і ўсебеларускі сайт геяў і лесбіянак «Апагей» пры падтрымцы аргкамітэта гей-прайда Стакгольма.

Як паведаміў БелаПАН старшыня аргкамітэта фестывалю Эдвард Тарлецкі, мерапрыемства адкрыў спецыяльны госць – паэт і мастак Адам Глобус, які адзначыў, што «геі праводзяць свой фестываль, нягледзячы на дыктатуру ў краіне, а гэта надзея на перамены да лепшага». У першую ноч фестывалю ў клубе выступілі стрыптыз-дуэт «*Candy Man*» (Мінск) і створаны Тарлецкім тэатр «Агітацыя і Прапаганда». На адкрыцці мерапрыемства, паводле словаў Тарлецкага, прысутнічалі каля 200 чалавек.

Старшыня аргкамітэта таксама паведаміў, што на фестываль не змаглі прыехаць госці са Швецыі, Галандыі, ЗША і Германіі, паколькі ім не ўдалося атрымаць візы ў свых краінах. Аднак чакаецца прыезд прэзідэнта аргкамітэта гей-прайда Стакгольма Матса Нордстрама, а таксама трох дэпутатаў парламента Швецыі, якія 7 верасня правядуць семінары на тэму «Арганізацыя гей-прайда: шведскі вопыт» і «Як член парламента можа змагацца за правы лесбіянак і геяў».

Вольга АСІПЕНКА

А кто такая Элис и где она живет?

Окончание, начало на стр.1

Однако М.Козак писал не в «Таймс», а в «Гардиан», и писал следующее: «Двадцать лет назад мы советовали никарагуанской оппозиции: лучше всего осуществлять свою политическую повестку дня посредством участия в мирном избирательном процессе; сегодня мы даем тот же совет оппозиции в Беларуси».

По словам М.Козака, бывший никарагуанский президент Ортега никогда не оспаривал результатов выборов, которые он проиграл. Более того, «он сейчас пользуется преимуществами созданной тогда системы как ведущий кандидат на предстоящих выборах».

«Наша задача в Беларуси, как и задача других членов ОБСЕ, — помочь Беларуси в развитии избирательной системы, отвечающей международным стандартам, которым Беларусь обязалась следовать при вступлении в ОБСЕ», — подчеркивает М.Козак и добавляет, что если такова система имеет место быть, то именно белорусские избиратели, а не он или кто-либо другой, «будут решать, кому править их страной в течение нескольких следующих лет».

Что же подвигло посла США в Минске написать письмо в «Гардиан», опубликованное 25 августа? Дело в том, то еще раньше в этой газете появилось письмо члена пролукашенковской «Британской Хельсинкской группы» Марка Элмонда, который обвинял М.Козака чуть ли не во всех смертных грехах, а также сообщал, что один из бывших директоров ЦРУ дал нынешнему послу США в Минске кличку «Ласка» (это не часть белорусского "калі ласка», то есть «пожалуйста», а название животного – по-английски «weasel»). Естественно, дипломат решил опровергнуть появившиеся в серьезной британской газете измышления, затрагивающие и его лично.

Как рассказал сам посол Козак агентству «Ю.С.Ньюс», о публикации М.Элмонда он узнал от собственного сына, которому тоже небезразлична фамилия Козак. Посол США в Беларуси сказал «Ю.С.Ньюс», что до материала «Гардиан» он о себе как о «Ласке» никогда не слышал.

Тем не менее, история с «Таймс» продолжает раскручиваться, и белорусский вице-премьер, он же министр иностранных дел Михаил Хвостов сказал журналистам, что готов потребовать от М.Козака объяснений.

Агентство «Ю.С.Ньюс» выражает надежду, что данный наш материал, в отличие от сообщения 26 августа, господин Хвостов прочитает и решит не продолжать традицию неадекватного реагирования на американские заявления, начало которой было положено после обращения госсекретаря США Колина Пауэлла по случаю 10-й годовщины провозглашения независимости Беларуси.

Кстати, несмотря на неоднократные попытки, агентству «Ю.С.Ньюс» так и не удалось выяснить, какие именно новые требования со стороны Вашингтона М.Хвостов увидел в обращении К.Пауэлла.

Зато, как сообщила «Ю.С.Ньюс» сама Элис Лагнадо, в эту среду она прибудет в Минск для освещения президентских выборов. И Минск наконец узнает ответ на вопрос: «А кто такая Элис?»

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Перамогу трэба адстойваць

4 верасня адразу пасля паседжання Палітычны савет адзінага кандыдата ў прэзідэнты ад шырокай грамадзянскай кааліцыі Уладзіміра Ганчарыка сустрэўся з журналістамі. Палітсавет распавёў пра акцыі, арганізуемыя да прэзідэнцкіх выбараў 9 верасня, а таксама ў дзень галасавання.

5 верасня давераныя асобы Уладзіміра Ганчарыка раз'едуцца па 23 буйнейшых гарадах Беларусі (Брэст, Гомель, Магілёў, Баранавічы), каб пазнаёміць выбаршчыкаў з адзіным кандыдатам і ягонай перадвыбарнай платформай. 9 верасня, услед за Уладзімірам Ганчарыкам, Палітсавет заклікаў выбаршчыкаў – прыхільнікаў адзінага кандыдата прыйсці ў 20.05 на Кастрычніцкую плошчу (да Палаца культуры прафсаюзаў, дзе месціцца штаб адзінага), каб выказаць падтрымку і чакаць вынікаў галасавання. 10 верасня Палітсавет заклікае дэмакратычную грамадскасць прыйсці да Цэнтрвыбаркама, які знаходзіцца ў Доме ўрада на плошчы Незалежнасці, каб дачакацца афіцыйных вынікаў галасавання.

Паседжанне Палітсавета праходзіла без ягонага кіраўніка Сямёна Домаша, які з 27 жніўня знаходзіцца ў першай клінічнай бальніцы Мінска. З 4 верасня ў С.Домаша пачынаецца 13-дзённы працэс рэабілітацыі, затым яшчэ месяц кіраўнік Палітсавета будзе далечваацца.

«Палітычныя партыі, якія ўваходзяць у Палітсавет пры штабе адзінага кандыдата, падтрымліваюць запрашэнне Уладзіміра Ганчарыка пасля заканчэння галасавання прыйсці на Кастрычніцкую плошчу і чакаць там абнародавання вынікаў падліку незалежнага назірання. Гэта не стратэгічны план дзеянняў; прагаласаваўшы, мінчукі і жыхары з-пад Мінска напэўна захочуць пачуць з вуснаў кіраўнікоў незалежнага назірання вынікі іхняй працы. Хутчэй за ўсё, гэтыя вынікі могуць быць абнародаваны раней, чым папярэднія вынікі Цэнтрвыбаркама. Акрамя таго, існуе небяспека блакавання інфармацыйных каналаў... І тут нічога лепшага, як пачуць пра вынікі на ўласныя вушы, няма», – падкрэсліў старшыня БНФ «Адраджэнне» Вінцук Вячорка. «Можа быць, упершыню на Беларусі будзе такая з'ява, калі прыхільнікі адзінага кандыдата – і ўвогуле кандыдата – збіраюцца ў масавым парадку каля цэнтра, дзе будзе размяшчацца штаб кандыдата на той момант, каб аказаць падтрымку, даведацца апошнюю інфармацыю. Зразумела, што ў нас выбары не будуць ні чэснымі, ні справядлівымі. Тым не менш, мы спадзяемся атрымаць ад унутранага назірання факты, якія праблемы назіраліся ў часе галасавання, у тым ліку інфармацыю пра колькасць прагаласаваўшых. На сённяшні дзень у мяне ёсць упэўненасць, што адзіны кандыдат Уладзімір Ганчарык апярэджае ўжо Лукашэнку», – дадаў кардынатар «Хартыі-97» Андрэй Саннікаў.

Лідэр незарэгістраванага Маладога Фронту Павел Севярынец паведаў пра нараду кіраўнікоў маладзёвых арганізацыяў ад 3 верасня. Паводле ягоных словаў, моладзь таксама прыйдзе 9 верасня ў 20.05 на Кастрычніцкую плошчу ў Мінску. Апроч таго, «раніцай 10-га, калі будуць параўноўвацца лічбы незалежнага назірання і ЦВК, мы збіраемся пайсці да плошчы Незалежнасці».

Адзін з кіраўнікоў стваранага руху «За новую Беларусь» палітолаг Вячаслаў Оргіш са спасылкай на сацыялагічныя даследаванні заявіў аб «устойлівай тэндэнцыі росту рэйтынгу Уладзіміра Ганчарыка». «Адначасова даследаванні сведчаць, што рост рэйтынгу Лукашэнкі не адбываецца – ён па-ранейшаму застаецца на ўзроўні 35-40 працэнтаў. З нашага аналізу вынікае, што на момант галасавання спадар Ганчарык будзе апярэджваць спадара Лукашэнку прыкладна на 5-7% – калі гэтая тэндэнцыя росту рэйтынгу захаваецца... У выпадку, калі гэтая тэндэнцыя да 9 верасня захаваецца, то відавочна, што адзіны кандыдат Ганчарык будзе выходзіць пераможцам у гэтых выбарах».

Больш за тое, В.Оргіш заявіў пра надзвычайную важнасць паралельнага падліку галасоў, які «падначаленыя спадарыні Ярмошынай трактуюць вельмі вульгарна». «Сутнасць працэдуры палягае ў наступным. Выбіраюцца найбольш тыповыя рэгіянальныя кропкі ў памеры 5%, якія характарызуюць тэндэнцыю галасавання. Адтуль пасля заканчэння падліку галасоў дасылаюцца звесткі незалежнымі назіральнікамі. Да прыкладу, старшыня камісіі агучвае вынікі галасавання, незалежны назіральнік дасылае гэтыя звесткі ў каардынацыйны цэнтр, дзе гэтыя вынікі сумуюцца. Пагрэшнасць складае не больш за 3-5%. Таму мы будзем мець магчымасць па выніках паралельнага падліку меркаваць аб тым, як праходзіла галасаванне і ці ёсць пераможцы», – сказаў Вячаслаў Оргіш.

Рыгор БУЯН

Лукашенко бежит от вопросов о пропавших людях

Более 100 сотрудников спецслужб в штатском окружили плотным кольцом несколько десятков людей, пришедших к Дворцу Республики с портретами репрессированных белорусских политиков. Таким образом Лукашенко спасался от своих соотечественников, пришедших в день его встречи с избирателями, свезенными сегодня со всей республике по спискам, утвержденным на местах «вертикалью», для того, чтобы напомнить Лукашенко об ответственности за судьбы исчезнувших, умерших при загадочных обстоятельствах и брошенных в тюрьмы людях.

Командовал действия сотрудников спецслужб сам министр внутренних дел Беларуси Владимир Наумов. Он лично пытался вытолкать людей с площади в момент приезда ко дворцу Александра Лукашенко. Отказавшись подчиниться натиску министра и его подчиненных, люди вновь сели на асфальт. После того, как люди сели на асфальт и отказались покидать площадь, сотрудники спецслужб, посовещавшись, решили не разгонять акцию, так как растаскивание сидящих на земле демонстрантов явно отпугнула бы даже тех немногочисленных сторонников Лукашенко. А для того, чтобы приехавшие из регионов избиратели не смогли увидеть людей, требующих от человека, который в этот день будет им в очередной раз врать о благополучии в стране, ответа за судьбы исчезнувших, убитых и посаженных в тюрьмы оппонентов, их стали прямо из автобуса заводить через боковой вход.

Лукашенко не смог избежать встречи с требующими от него ответа людьми. Они скандировали вслед отвернувшегося и почти убегающего от них Лукашенко «Позор!».

Хартия'97

В Беларуси началось досрочное голосование

Председатель ЦИК обещает наказание тем чиновникам, которые будут принуждать граждан проголосовать раньше 9 сентября.

4 сентября, за пять дней до выборов началось досрочное голосование.

Председатель Центризбиркома Лидия Ермошина заявила, что гражданину не нужно представлять какие-либо доказательства или объяснения, чтобы проголосовать досрочно. Между тем Л.Ермошина пообещала наказать чиновников, которые будут принуждать избирателей к досрочному голосованию.

«Любое голосование под принуждением невозможно. Это равные нарушения — что принуждение в день выборов, что принуждение голосовать досрочно. Это принуждение к недобровольной реализации избирательного права – принуждение, когда избирателю объявляют и говорят: «Не придешь – премии лишу. Не придешь – из общежития выселю». Будем передавать в прокуратуру и применять административную ответственность к такому администратору», — пообещала Л.Ермошина.

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Зимовский грубо нарушил Избирательный кодекс

В телепрограмме «Резонанс» 2—3 сентября диктор Александр Зимовский привел данные неизвестных социологических опросов, согласно которым за его тезку Лукашенко якобы готовы голосовать свыше половины избирателей, а рейтинг Сергея Гайдукевича выше, чем у Владимира Гончарика.

Однако последняя часть статьи 46 Избирательного кодекса Беларуси гласит: «В течение последних 10 дней до выборов, референдума не допускается опубликование результатов опросов общественного мнения, связанных с выборами, референдумом, прогнозом их результатов».

Теперь диктора Зимовского либо накажут, либо – поскольку его художественный вымысел насчет процентов поддержки трех кандидатов ничего общего с социологическими опросами не имеет и к статье 46 не относится – ничего ему не сделают.

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Зноў праблема «членаў»

Няведанне беларускай мовы сябрамі ўчастковай камісіі Лагойска стала падставай для адмовы ў рэгістрацыі назіральніка ад ГА «Праваабарончы цэнтр «Вясна».

Каардынатар незалежнага назірання па Лагойскім раёне сп-ня С.Коннава паведаміла, што сёння ў Лагойскім райвыканкаме адбываўся сход сябраў участковых камісіяў, на якім абмяркоўвалася пытанне рэгістрацыі назіральнікаў. На гэтым сходзе сябры ўчастковай выбарчай камісіі нумар 3 паднялі пытанне аб немагчымасці рэгістрацыі назіральніка ад ГА «Праваабарончы цэнтр «Вясна» Мікалая Куніцкага па прычыне таго, што ў вынятцы пратаколу замест зразумелага для сяброў камісіі словазлучэння «член арганізацыі» было напісана «сябра арганізацыі». Сябры выбарчай камісіі сцвярджалі, што «сябра» – гэта «друг, приятель», а не член арганізацыі, і вырашылі не дапускаць сп-ра М.Куніцкага да назірання, пра што той даведаўся, калі прыйшоў на выбарчы ўчастак.

Завязалася лінгвістычная дыскусія, і пытанне пра рэгістрацыю «сябра» Праваабарончага цэнтра «Вясна» заўтра будзе разглядацца зноў.

Прэс-служба ГІ «Незалежнае назіранне»

«На деревню к дедушке – в Дрозды»

РТР агитирует против Лукашенко

В воскресенье по государственному ТВ России показали фильм об Александре Лукашенко «Один день с президентом», который вполне можно расценить как агитацию не за, а против заказчика.

В фильме А.Лукашенко ездит на лыжероллерах по асфальту, рассказывает, что в детстве состоял на учете в детской комнате милиции и вообще «был бандюга», а также показывает, как нужно пить каждое утро свежевыжатый грейпфрутовый сок по методу Фиделя Кастро.

Белорусские телезрители, которым даже обещанной 100-долларовой месячной зарплаты не хватит на ежедневные грейпфруты для всей семьи, наверняка отрицательно отнеслись к таким откровениям.

Кроме пресловутых асфальтных лыж, в фильме имелись и хоккей, причем президент Национального комитета Беларуси честно сообщил, что ему несколько раз крепко давали по башке и даже «6 раз сшивали», и банная сцена с веником, что трудно отнести к нормальному распорядку рабочего дня.

В парной главный герой фильма сообщил, что и у него иногда «уши сворачиваются» от собственных установок – по крайней мере, насчет температурного режима в бане.

Настоящим издевательством над А.Лукашенко стал показ его игры на баяне с пением сиплым голосом чего-то «лирического», что было смонтировано с семейными фотографиями с участием его жены Галины Родионовны, которой в фильме вообще не было.

Зато телезрители увидели и завтрак «батьки» с обслуживанием спецофицианткой, и обед с участием старшего сына Виктора, который вроде бы работает в министерстве иностранных дел, но так и не научился говорить по-русски без жуткого акцента. Очевидно, за часовой обеденный перерыв Виктор Александрович успевает на городском транспорте или на своем задекларированном мотоцикле съездить из МИДа на углу улиц Ленина и Кирова в Дрозды и обратно, при этом еще и поев в отцовской резиденции. А может, его мидовской зарплаты хватает на такси по тому же маршруту, оплату дроздовских обедов и чаевые той же спецофициантке.

Впервые на экране появился дедушка Лукашенко с внучкой на руках. Внучка сообщила дедушке, что ела мясо. А сам дедушка, который ранее советовал рабочим тракторного завода перебиваться с молока на творожок, что мясушко детям покупать, тоже не выглядел вегетарианцем.

Самым ужасным был конец фильма, где А.Лукашенко прощался с его автором Татьяной Худобиной под лай каких-то собак Баскервилей, что создавало ему образ то ли сторожа на автостоянке, то ли охранника в лагере.

Белорусская оппозиция может быть довольна: Т.Худобина по обыкновению справилась с поставленной задачей. Как только эта дама стала вести «Вести», рейтинг программы пошел резко вниз. Госпожа Худобина начала раскручивать российского премьера Виктора Черномырдина в специальной еженедельной передаче – после второго выпуска президент Борис Ельцин отправил его в отставку. РТРовской тете Тане поручили заняться союзной программой «Москва—Минск» – про союзное государство Беларуси и России почти перестал вспоминать публично даже А.Лукашенко, а госсекретаря Павла Бородина подержали в тюрьме Нью-Йорка и регулярно таскают на допрос в прокуратуру Женевы.

Теперь, после нового шедевра Т.Худобиной, можно быть уверенным, что первый президент Беларуси проиграет выборы. Московская теледива не подведет.

Агентство «Ю.С.Ньюс» (www.yusnews.com)

Обращение к юристам Беларуси

Пусть рушится мир, но торжествует закон

В канун президентских выборов я, доверенное лицо кандидата в Президенты Республики Беларусь Гончарика В.И, обращаюсь к вам, белорусские юристы: судьи, прокуроры, следователи, работники органов внутренних дел и государственной безопасности, адвокаты, нотариусы, юрисконсульты предприятий, учреждений, организаций, преподаватели и студенты юридических вузов.

Наша юридическая профессия – особая. Чаще всего нашими «руками» государство осуществляет свои многочисленные функции, в том числе и карательную. Судьи разрешают правовые споры в обществе, могут казнить или миловать. Органы предварительного расследования и прокуроры собирают и направляют судам материалы на обвиняемых. Адвокаты представляют интересы своих клиентов во всех правовых отношениях. Юристы готовят законы, декреты, указы и другие правовые акты. Они защищают установленный правопорядок или же, наоборот, обосновывают необходимость его изменения. Поэтому от нас, от нашей позиции во многом зависит уровень и качество законности в стране, а в конечном итоге – судьбы людей, которые попадают в сферу правового регулирования.

Прежде чем принять решение, за кого отдать свой голос, подумайте над тем, что вам дал нынешний режим, какие условия он создал для работы юристов?

Думаю, никто не станет отрицать, что сегодня юридическая профессия – это нищенская зарплата и скромное казенное жилье. Это – периодические «накачки» за невыполнение спущенных сверху «указивок» и «показателей». Это – работа под пристальным контролем властных структур. И это – постоянный страх лишиться своей должности за один неверный шаг или попытку отстоять свое мнение перед начальством.

По сути дела юристы в период лукашенковского правления превратились в беспомощную обслугу исполнительной власти, утратили свой имидж и авторитет. Они не играют какой-либо самостоятельной роли в государственной и общественной жизни. Телефонное право на практике отменило законы. Вместе с отменой принципа верховенства закона перестало существовать и независимое правосудие. Те люди, которые одевают мантии, выходя в процесс, творят не справедливый суд, а волю власти.

Следует признать, что мы пришли не к правовому государству, а к правовому беспределу. И страна продолжает сползать в мрачные времена 30-х годов. И вовсе не исключено, что, оставшись на третий срок президентских полномочий, А.Лукашенко начнет организовывать показательные судебные процессы над своими вчерашними оппонентами, признав их до суда «жуликами», «дерьмократами», «вшивыми блохами» и «наймитами империализма». Соответствующий антураж этим акциям придется делать все тем же юристам.

Так надо ли вам быть исполнителями и пособниками преступных действий нынешней группы власти? Надо ли оставаться заложниками организации, не признающей законов и элементарных правил приличия?

У вас есть альтернатива: выбрать путь законности и признания прав человека. Такой путь предлагает кандидат в Президенты Республики Беларусь Гончарик В.И. В случае его победы будет проведена давно назревшая судебная реформа, которая обеспечит верховенство суда в системе правоохранительных органов, расширит сферу судебного контроля, сделает суд основным гарантом прав и свобод граждан. Пройдет преобразование системы органов расследования, МВД, КГБ, прокуратуры. Будет модернизирована пенитенциарная (тюремная) система. Возродится частная адвокатура и нотариат. Профессия юриста станет одной из престижных и уважаемых, а наша республика прочно станет на рельсы демократического правового государства.

Юристы, сделайте свой выбор! Не поддавайтесь увещеваниям начальников. Мы должны поддержать идею построения в Беларуси правового государства. Это значит, надо сказать «Нет!» диктатуре и средневековому мракобесию, куда нас пытается затащить нынешняя власть.

Михаил ПАСТУХОВ, заслуженный юрист Республики Беларусь

НАЗІРАННЕ

Улады баяцца кантролю

Арганізацыя паралельнага падліку галасоў і яго грамадскія наступствы сталі тэмай «круглага стала», які прайшоў у Грамадскім прэс-цэнтры Дома прэсы ў Мінску. Удзел у ім узялі арганізатары паралельнага падліку і працаўнікі яго правядзення.

Апошніх на сустрэчы прадстаўлялі прадстаўнікі міністэрства юстыцыі, пракуратуры і Адміністрацыі прэзідэнта. На іх думку, працэдура паралельнага падліку не мае пад сабой навуковых падставаў і супярэчыць дзеючаму заканадаўству.

Са свайго боку, адзін з арганізатараў паралельнага падліку, прадстаўнік Фонду імя Сапегі Міраслаў Кобаса паясніў, што арганізатары гэтай працэдуры будуць выводзіць вынікі выключна на аснове афіцыйных звестак участковых камісіяў. Паводле яго словаў, галоўны мэтай паралельнага падліку з'яўляецца ўстанаўленне і абнародаванне «рэальных вынікаў выбараў» і збор базы доказаў.

Міраслаў Кобаса падкрэсліў, што арганізатары паралельнага падліку не маюць ніякага дачынення да магчымых актаў грамадзянскага непадпарадкавання.

Юрый ПАЦЁМКІН

Бросив вызов последнему самодержцу Европы

Ганс-Георг ВИК, руководитель группы ОБСЕ по предоставлению консультаций и мониторингу в Беларуси

9 сентября 2001 г. семь миллионов избирателей Белоруссии – страны, зажатой между Россией и будущей территорией расширяющегося Европейского Союза, – будут выбирать президента. Владимир Гончарик бросает вызов нынешнему президенту Александру Лукашенко, человеку, который за время, прошедшее с 1994 г., преобразовал Беларусь из страны с зарождающейся демократией в авторитарное государство, напоминающее старый Советский Союз.

Кажется, президенту Лукашенко все указывает на победу советского образа жизни. Государственное телевидение, радио и газеты проводят кампанию в поддержку этого «любимого сына страны», который в реальности является бывшим руководителем колхоза и офицером пограничного отдела КГБ.

Будучи эмоциональным оратором, президент Лукашенко достаточно популярен, так как его речи трогают души поколения, которое скорбит по ушедшему Советскому Союзу: ветеранов Второй мировой войны, пенсионеров и работников колхозов. Но он и его советники – в особенности Владимир Заметалин, заместитель главы президентской администрации, и Виктор Шейман, генеральный прокурор, наделенный особыми полномочиями на время выборов, – заявляют, что они не позволят себе опуститься до поражения на выборах, как это случилось в Югославии со Слободаном Милошевичем. Вместо этого они построили аппарат, разработанный для «защиты президента» и обеспечения победы.

Несмотря на запугивание, расколовшаяся белорусская оппозиция, тем не менее, преодолела междоусобицу частного и политического характера для того, чтобы сплотиться вокруг одного кандидата – В.Гончарика. Экономист по образованию, г. Гончарик привлек не только поддержку профсоюзов, которые он возглавляет, но также и коалиции политических партий, которая сотрудничает (при поддержке Организации безопасности и сотрудничества в Европе) в консультативном совете семи ведущих оппозиционных партий и в Координационном Совете демократических сил.

Получая поддержку и от левых, и от правых, г. Гончарик заручился содействием крыла коммунистической партии, которое противостоит президенту Лукашенко, а также Белорусского Народного Фронта, который является правым. Такие лидеры, как Семен Домаш, бывший губернатор Гродненской области, Павел Козловский, бывший министр обороны (1992-1994 гг.), Михаил Чигирь, экс-премьер (1994-1996 гг.), тоже поддерживают г. Гончарика, что придает ему вес и престиж.

Почему же оппозиция объединилась таким образом? Два слова лучше всего обобщают причины этого: упадок и диктатура. Минск – индустриальное сокровище советской эры – и другие индустриальные центры Белоруссии пришли в упадок после распада Советского Союза, который призывал к налаживанию более тесного экономического и политического сотрудничества с Россией. Но вместо того, чтобы последовать по пути реформ за Россией, Лукашенко ухудшил обстановку восстановлением центрального планирования в промышленности и сельском хозяйстве. В 1996-97 гг. он распустил демократически избранный Верховный Совет и назначил так называемый «парламент», которому не хватало ни демократической законности, ни реальной власти.

Потом дела пошли еще хуже. Лидеры ключевой оппозиции, такие как бывший министр внутренних дел Юрий Захаренко и политик Виктор Гончар, стали исчезать и, по всем признакам, их уже нет среди живых. Как стало известно из просочившейся из правительства информации, несколько представителей режима Лукашенко, занимающие высокие посты, замешаны в этих исчезновениях. В числе других пропал и ведущий журналист российского телеканала, работавший в Беларуси.

Президента Лукашенко не привлекли к ответственности потому, что он сконцентрировал всю власть – исполнительную, законодательную и юридическую – в своих руках. В этом отношении он преувеличивает тенденцию, доминирующую во всех государствах – преемниках Советского Союза, в которых построение сильной президентской системы стоит на повестке дня. Такие системы кооптируют представителей различных социальных и политических группировок и оказывают содействие потенциальным преемникам из президентского круга. Эта практика помогает предотвратить объединение оппозиционных коалиций.

Президенту Лукашенко, однако, не удалось кооптировать всех ключевых лидеров внутри оппозиции и нейтральных секторов гражданского общества. В действительности важные члены президентской номенклатуры проявили несогласие и присоединились к коалиции г. Гончарика.

Еще более важным является мнение России, так как у нее есть власть оказывать влияние на выборы, если она того захочет. На протяжении долгого времени Кремль президента Путина продолжал тесное сотрудничество с г. Лукашенко, налаженное президентом Ельциным. Не так давно отношения остыли даже до той степени, что президент Путин добился публичного извинения от президента Лукашенко после того, как белорусский лидер оскорбил российского премьер-министра.

Но многие в московской политической элите все еще считают Белоруссию неотъемлемой частью России, какой она была – с небольшими короткими перерывами – с 1795 г. Субсидии из Москвы на газ и нефть и привилегированный доступ белорусских продуктов к российскому рынку необходимы для белорусской пошатнувшейся экономики. В прошлом Россия смотрела сквозь пальцы на подавление оппозиции. Так как в центре внимания президента Путина сейчас стоит перестройка российской экономики, в Москве возникают смешанные чувства о проделках их давнего союзника в Минске.

Россия, например, выражает реальную заинтересованность в том, чтобы состоялся эффективный международный мониторинг выборов, которые пройдут в сентябре. Российские специалисты участвуют в международных наблюдениях ОБСЕ ОДОПЧ (Отдел демократических организаций и прав человека), которых так боится правительство Беларуси. Более того, так как контролируемое государством телевидение, единственное в стране, не имеет большой популярности и является не надежным, белорусы все больше и больше смотрят российские телевизионные каналы. Таким образом, тот тон, в котором российское телевидение освещает предвыборную кампанию, скорее всего, окажет сильное влияние на голосование.

Никто не может с уверенностью предсказать, каким будет результат выборов. Одновременно с официальным результатом будет обнародован и «Параллельный подсчет голосов», основанный на избирательных бюллетенях, предоставленных окружными избирательными комиссиями.

Независимо от того, кто победит, этим выборам уже удалось оживить оппозицию президента Лукашенко. Теперь она может обеспечить достойную альтернативу, бросающую вызов его авторитарному режиму. Но для того чтобы в Беларуси произошли настоящие перемены, этот союз должен продолжить свое существование и свою работу и после этих выборов. Для того, чтобы это сделать, союзу нужна поддержка не только гражданского общества, которое явно зарождается внутри Белоруссии, но и международного сообщества.

Августовская «оперетта»

Нынешние президентские выборы в Беларуси происходят при нарушении гражданских прав – гарантии неприкосновенности личности, гражданских свобод, права граждан сменить правительство – и недостойного цивилизованного государства отношения к международным расследованиям возможных нарушений прав человека.

В августе месяце появились новые свидетельства, доказывающие причастность властей к политическим убийствам Виктора Гончара и Анатолия Красовского. Бывший начальник Минского СИЗО Олег Алкаев в интервью «БДГ» заявил, что его протоколы допросов и рапорта подлинные. Они показывают, что «расстрельный» пистолет из Минского СИЗО по распоряжению Юрия Сивакова выдавался именно в те дни, когда в стране исчезали известные люди. Олег Алкаев подтвердил, что рапорт написан его рукой, протокол допроса, естественно, следователь написал, но с моих слов». Другое свидетельство, видеокассета с признанием бывшего бойца СОБРа, оставшегося неизвестным, рассказывает о подробностях похищения Гончара и Красовского. В материале указано несколько новых фамилий участников преступления. Несколько дней спустя сотрудник КГБ Геннадий Угляница и активист «Края» Андрей Жерносек подтверждают признание бывшего бойца СОБРа. На видеокассете они, не скрывая своих лиц, называют фамилии людей, причастных к убийству Гончара и Красовского, показывают их фото. И, наконец, в конце месяца Павел Шеремет, тележурналист ОРТ, заявляет, что показания Олега Алкаева подлинные: «Каждое его слово подтверждено документально. Все документы и журнал я видел собственными глазами».

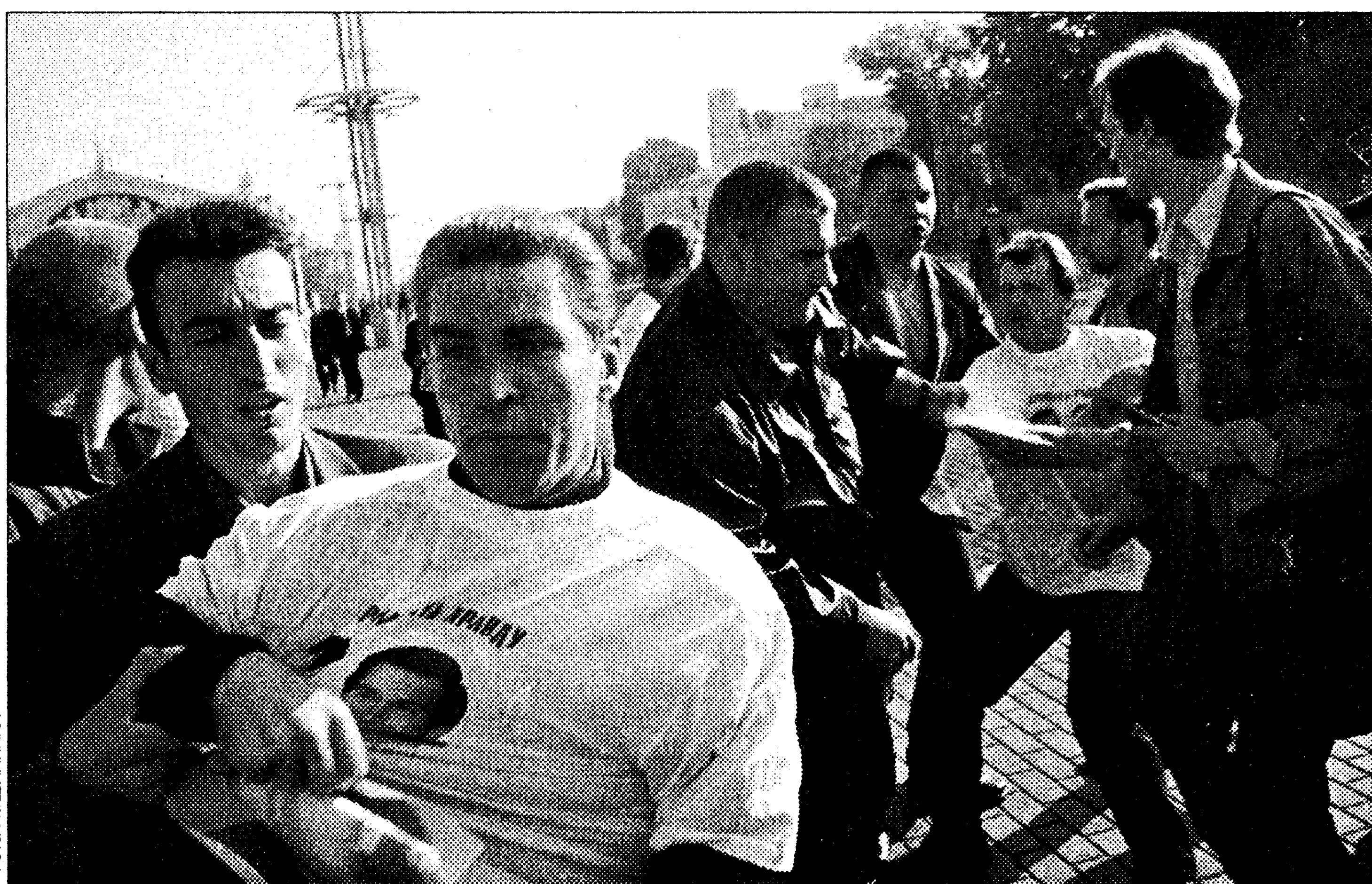
Несмотря на эти свидетельства преступления, власти не предприняли никакого расследования. Более того, они обвинили оппозицию в похищении известных в Беларуси людей. Прокуратура заявила, что она не исключает причастности лидеров ОГП к вывозу за пределы страны политических деятелей и объявлению их пропавшими.

Из данных, которыми располагает пресс-центр «Хартии'97», в августе поступили следующие факты жестокого отношения власти к гражданам. Валерий Щукин, депутат Верховного Совета, находящийся под 3-месячным арестом в Жодинском СИЗО, лишен информации. Ему запрещена переписка, поступает только государственная газета «Звязда», блокируется радио. Валерию Щукину отказали в исповедовании и причащении. 14 августа в Могилеве произошло жестокое избиение ОМОНом участников пикета по поводу пропавших. Били также головой об асфальт и волокли по земле пожилого прохожего, инвалида 2-й группы. Одного из участников пикета, «зубра» били головой о багажник машины и вывихнули руку.

Пятый год незаконно находится в заключении депутат Верховного Совета Андрей Климов. Хотя его экономический проступок по закону карается всего лишь штрафом. В августе продолжались массовые задержания активистов оппозиции. 12 членов ОГП задержаны в Солигорске и Витебске за пикет по исчезнувшим политикам. За желание приодеть минскую милицию задержаны 3 «зубра». За «граффити» задержан Василий Жаков, активист «Зубра», он отпущен милицией через восемь часов. За музыкальный пикет в Светлогорске задержаны 12 «зубров», девять совершеннолетних провели ночь в камере. За пикет по пропавшим политикам в Могилеве задержаны 17 «зубров». За солигорский пикет «Хотим знать правду» задержаны 8 активистов ОГП. За майки «Время выбирать» на встрече с заместителем главы района Людмилы Шипай задержаны 12 «зубров». Один из них, Игорь Сюльд, провел без суда 22 часа в приемнике-распределителе на Окрестина и после был осужден на 15 тысяч штрафа. За попытку передать пакет наклеек в Литовское посольство задержаны на семь часов три «зубра». В Шклове возбуждено уголовное дело за оскорбление президента против 5 «зубров», разыгравших уличное театральное представление.

В августе продолжалось давление властей на независимые СМИ. Журналистов приглашали на конфиденциальные разговоры в КГБ. Журналист газеты «Пагоня» Павел Можейко расценил такой разговор как «попытку обычной вербовки или косвенного запугивания». Усиливаются легальные ограничения на редакции независимых газет. Управление юстиции Брестского облисполкома обвинило «Брестский курьер» в распространении сведений о деятельности незарегистрированных организаций. Госкомпечати предупредил НАШУ СВАБОДУ за статью «Диктатора сдают свои», якобы за сведения о номенклатурном заговоре против власти. Минская городская прокуратура возбудила уголовное дело по факту клеветы в отношении президента РБ. Поводом стала статья «Вор должен сидеть в тюрьме» в спецвыпуске «Рабочего» о фактах коррупции в руководстве страны. Наконец, введена цензура, запрещенная законом о печати РБ. Роль цензора выполняет зампредседателя Госкомпечати Владимир Глушаков. Его действия привели к аресту тиража «Рабочего» и выходу «Предпринимательской газеты» с «белыми пятнами». Однако власти действуют и более грубыми методами. Арестованы счета, принадлежащие независимой организации «Мэджик». Опечатаны компьютеры редакции НАШАЙ СВАБОДЫ, для устрашения использованы милиционеры с автоматами. Арестовано оборудование «Мэджика». Конфискованы компьютеры у оршанской независимой газеты «Куцейна». Конфисковано 10 компьютеров из редакции «Народной воли». Арестован тираж газеты «Рабочий», посвященный единому кандидату. Арестован такой же спецвыпуск НАШАЙ СВАБОДЫ. Из-за ареста оборудования «Мэджика» не вышел в свет очередной номер «Народной воли», отпечатано 12 тысяч другого номера этой газеты вместо 45 тысяч. Конфисковано 24 тысячи «Народной воли» у членов ОГП. В Глубоком отказываются продавать в киосках «Союзпечати» зарегистрированную газету «Вольнае Глыбокае», ранее этому изданию отказывали в печатании в молодечненской и новополоцкой типографиях. И, наконец, власти, боясь международной огласки, не допускают в страну наблюдателей. Эмме Грей, консультанту Британского отделения Комитета защиты журналистов, и Даяне Макси, сотруднику отдела свободы СМИ ОБСЕ в Европе, отказано в визах. Как прокомментировала Даяна Макси, «накануне выборов ситуация в области СМИ в Беларуси еще более ухудшилась. Она никогда не была отличной. Но то, что происходит теперь, вообще непостижимо».

Право граждан на объединение в общественные организации также подавляется. Поскольку в республике действует жесткое законодательство, касающееся общественных организаций, возникают незарегистрированные гражданские инициативы. Минюст их пугает. Так, «Независимое наблюдение» объявлено вне закона. Минюст также собирается ликвидировать зарегистрированный правозащитный центр «Весна». Акции устрашения предпринимаются и против активистов общественных организаций. 15 членов Молодого Фронта были допрошены в КГБ по делу о взрыве гранаты у Российского посольства. КГБ назвал молодофронтовца Ивана Томашкевича главным подозреваемым по этому делу. В слонимский отдел КГБ был вызван активист «Зубра» Алесь Масюк по делу о гранате. Резко увеличилось количество нападений на офисы организаций. Дважды захватывался гомельский центр «Гарт», во время первого захвата задерживался пресс-секретарь «Зубра» Роман Палащенко. В Могилеве милиция в течение семи часов пыталась ворваться в штаб единого кандидата. В доме координатора брестского штаба единого кандидата Михаила Рудько ворвались 15 милиционеров. В августе прошла волна конфискации оборудования из общественных организаций. Милиция проверяет деятельность волковыского правозащитного центра «Аслона». Лидская милиция, выполняя приказ УВД Гродненского облисполкома, проверяет всю компьютерную технику местных общественных организаций. Составлен акт конфискации оборудования ресурсного центра «Виленщина». У гомельского общественного объединения «Гражданские инициативы» при обыске дома его председателя Виктора Корниенко изъяты шесть компьютеров. В офисе четырех молодежных организаций «Молодежь ОГП», «Молодые социал-демократы», «Молодежный христианско-социальный союз», «Белорусское объединение молодых политиков», а также штаба мобилизационной кампании «Выбирай» изъято оборудование. У молодежного объединения «Гарт» конфискованы компьютеры. Изъято оборудование у «Всебелорусского клуба избирателей», принадлежащее КНГ ОБСЕ. В Гомеле возбуждено уголовное дело по факту нанесения «граффити» против активистов «Зубра».

Фота Ул.ШЛАПАКА

Минск, 4 сентября, Октябрьская площадь. Переодетые «силовики» пытаются разогнать митинг

Право граждан сменить правительство, мягко говоря, не приветствуется властями. В ходе президентских выборов сплошь и рядом чинится произвол со стороны государственных структур. И, с другой стороны, подавляются права оппозиции, независимых наблюдателей и избирателей.

Что касается государства, то факты его произвола в этой области за прошедший месяц следующие. БПСМ распространял календарь с изображением Лукашенко как президента на 2002 год и одновременно срывал плакаты Гончарика. Брестская организация «Цитадель» начала вести агитацию за Лукашенко, не дожидаясь его регистрации. В избирательном штабе Лукашенко задействовано несколько тысяч «вертикальщиков». ЦИК установил такие формы протоколов, которые создают условия фальсификации. ЦИК отказался выдать удостоверение доверенного лица Семена Домаша, выписанное на Валерия Щукина. Евгений Новиков, ведущий программы БТ, безнаказанно оклеветал Гончарика. Глава ЦИК Лидия Ермошина считает нормальным, что 99 процентов газетной площади «Советской Белоруссии» посвящается одному кандидату. Для участковых комиссий установлен процент досрочного голосования (в Минске – до 30 процентов, по другим регионам – до 40 процентов) с установленным процентом голосов за Лукашенко. Все центральные государственные газеты обязаны полностью перепечатать предвыборную программу Лукашенко. 81 процент эфира БТ посвящено Лукашенко. Участковые комиссии искусственно сокращают число избирателей. Фальсификаторам из участковых комиссий обещаны должности и подарки. Участковые комиссии учат бороться с независимым наблюдением. И самое главное – власти организуют досрочное голосование с целью фальсификации выборов, а также они получили долгожданный кредит из России в 30 млн. долларов.

Оппозиция за последний месяц получила множество ударов из подворотни. Владимир Заметалин обвинил оппозицию в намерении сфальсифицировать выборы. В гродненском штабе Домаша конфисковано все оборудование. Соглашение о едином кандидате объявлено минюстом противоречащим Конституции. Оппозиционным кандидатам отказано в прямом эфире. Один из руководителей штаба единого кандидата Виталий Малашко попал в автомобильную катастрофу. Встречу Гончарика в Могилеве расценили как несанкционированный митинг. Штаб единого кандидата прослушивается спецслужбами. Бывший заместитель секретаря Совета безопасности Валерий Кез, перешедший в оппозицию, избит неизвестными. В Могилеве штаб единого кандидата штурмовался милицией. ЦИК угрожает Гончарику отменой регистрации, расценивая раздачу прессы как подкуп избирателей. Компромат на Василия Леонова выбивается через арест бизнесмена А.Сманцера. На дом члена штаба единого кандидата в Бресте совершен налет. Музыкальный тур «Рок за перемены» пытаются остановить. Гродненский горисполком запретил Гончарику встречаться с избирателями на площади Ленина.

Независимое наблюдение – внутреннее и внешнее – также не «жалуется» властями. «Независимое наблюдение» объявлено вне закона. У «Всебелорусского клуба избирателей» конфисковано оборудование. Власти на две недели позже прислали приглашения наблюдателям БДИПЧ. Ключевым наблюдателям миссии отказано в визах. Миссии предложено заменить этих лиц. Власти ввели беспрецедентные ограничения на деятельность внешних наблюдателей: до завершения выборов они не могут проводить пресс-конференции; в день выборов им запрещено приближаться к столам, где избиратели получают бюллетени; они не могут наблюдать за подсчетом голосов. В ответ на все эти «чудеса» миссия БДИПЧ вынуждена вести в Беларуси только ограниченное наблюдение.

Избиратели — как отдельные категории, так и в целом – «слегка» не уважаются властями. Учителям школы №2 городского поселка Радунь Гродненской области зарплата выдавалась после анкетной поддержки Лукашенко. На население наводится туман с помощью учений вооруженных сил. Из-за сельхозработ студенты Витебской области вынуждены голосовать досрочно. Рабочим Солигорского литейно-металлического завода за встречу с Гончариком грозили увольнением. Банковские работники принуждаются к агитации за Лукашенко.

За последний месяц отношение властей к международным расследованиям возможных нарушений прав человека стало буквально истеричным. В ответ на заявления КНГ ОБСЕ, посольства США, Евросоюза, ПАСЕ, Госдепартамента США, ОБСЕ, Международной амнистии, Хельсинкского комитета США, Международной миссии наблюдения, Международной лиги прав человека, миссии БДИПЧ, Артикля 19, Репортеров без границ, Комитета по защите прав журналистов, Международной ассоциации прав человека, Международной Хельсинкской федерации реакция властей следующая. Лукашенко обвиняет США в создании компьютерной системы фальсификации выборов. Оборудование, принадлежащее ОБСЕ и США, конфисковывается. Запад обвиняется в исчезновении белорусских политиков. Не допускаются международные наблюдатели в страну. Режим угрожает ОБСЕ и Госдепартаменту США. В Минске начался суд над гражданином США Чарльзом Даниелом Периелло. Из страны депортируется гражданин США Роберт Филдинг. Сотрудник немецко-американского центра Маршалла Кристофер Лец получил семь лет колонии строгого режима.

Вот в каких довольно странных условиях опереточной подворотни белорусские власти проводят президентские выборы 2001 года, называя их честными и справедливыми, рассчитывая на признание образованной публики.

Людмила Грязнова,
депутат Верховного Совета,
член оргкомитета
«Хартия'97»

ТЭНДЭНЦЫІ

Кожнаму назіральніку – па КДБшніку

Адміністрацыя прэзідэнта Беларусі распрацавала план па шчыльным клопаце за замежнымі назіральнікамі, якія 9 верасня будуць інспектаваць выбарчыя ўчасткі. Паводле дакумента пад назвай «План забеспячэння знаходжання замежных (міжнародных) назіральнікаў у Беларусі», вакол кожнага з некалькіх соцень замежных прадстаўнікоў злучыцца кола гасціннасці беларускіх чыноўнікаў, міліцыі і КДБ.

Копія «Плана» з візамі віцэпрэм'ера, міністра замежных справаў Міхаіла Хвастова і першага намесніка прэзідэнцкай адміністрацыі Уладзіміра Замяталіна трапіла ў прэс-цэнтр «Хартыі'97».

Маштабы гасціннасці беларускіх уладаў сапраўды ўражваюць. Назіральнікам дапамогуць набыць квіткі на прыезд у Беларусь, выдадуць бясплатныя візы, сустрэнуць (і потым праводзяць) на вакзале/у аэрапорце, правядуць праз памежныя і мытныя пасты, забяспечаць кожнага назіральніка аўтамабільным транспартам на ўвесь час знаходжання ў Беларусі, арганізуюць размяшчэнне ў гатэлях, будзе наладжанае харчаванне замежных назіральнікаў, ім падрыхтуюць культурную праграму...

Але самае галоўнае – усе выдаткі, якія панясуць міжнародныя назіральнікі, будуць аплачвацца з беларускага бюджэту. Нашы ўлады збіраюцца аплачваць транспартныя выдаткі, пражыванне, харчаванне, культурную праграму, медычнае абслугоўванне «і інш.»

Два дзесяткі міністэрстваў і ведамстваў, у тым ліку – МУС, КДБ і Пракуратура Беларусі, ужо стварылі рабочыя групы і аператыўныя штабы па працы з назіральнікамі.

З удзелам МЗС, выканкамаў і міністэрства культуры была распрацаваная праграма знаходжання назіральнікаў у Беларусі як калектыўных, так і індывідуальных. Цэнтрвыбаркам і МЗС ужо размеркавалі назіральнікаў па выбарчых участках у адпаведнасці з сваімі планамі.

Кожны асобны назіральнік або група атрымаюць свайго «гіда-перакладчыка» або «асобу, якая суправаджае». Кожны такі «гід» атрымае ў прэзідэнцкім упраўленні справамі па мабільным тэлефоне. Залішне казаць, дарэчы, што традыцыя прыстаўляць КДБшных шпіёнаў да непажаданых замежнікаў застаецца ў Беларусі актуальнай з савецкіх часоў.

Усім назіральнікам раздадуць інфармацыйныя матэрыялы па «унутрыпалітычнай сітуацыі ў Беларусі і асноўных накірунках яе знешняй палітыкі, па выбарчым заканадаўстве, даведачныя матэрыялы». Улічваючы, што займацца распаўсюджаннем гэтай інфармацыі будуць Упраўленне справамі прэзідэнцкай адміністрацыі, Інстытут сацыяльна-палітычных даследаванняў пры прэзідэнце і Цэнтрвыбаркам, можна смела сказаць ужо цяпер, што пад выглядам аб'ектыўных статыстычных звестак замежным назіральнікам падсунуць непрыхаваную прапаганду цяперашняга беларускага кіраўніка.

Як бачым, пасля «палітыкі пугі» – калі А.Лукашэнка ледзьве не з валідолам пад языком палохаў грамадскасць «назіральнікамі-тэрарыстамі» са стрэльбамі пад ложкам – надышоў час «палітыкі перніка». Праўда, гэты пернік больш нагадвае адначасовую спробу подкупу незалежнага назіральніцкага корпуса – разам са спробай паставіць кожнага назіральніка пад кантроль.

«Ніякіх нечаканасцяў не мусіць быць», — відаць, мяркуюць у лукашэнкаўскай адміністрацыі. Замежнікам, як заўсёды, пакажуць «глянцавую карцінку» – у той час, як на астатніх участках, па якіх, чамусьці, не размяркуюць назіральнікаў, усё будзе гатова да фальсіфікацыяў.

Адзінае выйсце для назіральнікаў – не паддавацца на бачную гасціннасць беларускіх уладаў і выконваць сваю праграму. Любую спробу «паслужлівай дапамогі» расцэньваць як спробу аказання ціску і арганізацыі перашкодаў назіральнаму працэсу.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Нас всех красиво «лопухнули»!

«Жирная, грязная и продажная» (о нефти и нынешней власти)

Когда ветераны и пенсионеры дружно расточают хвалу «дорогому Александру Григорьевичу», они и не подозревают, насколько Лукашенко нам всем действительно дорог. В смысле, дорого обходится. ***Из-за Лукашенко*** *за годы его правления* **каждый из нас**, *включая пенсионеров и младенцев,* ***уже потерял и еще, вероятно, потеряет, если ничего не изменится, в общей сложности как минимум 16.000 долларов.*** *А скорее всего, гораздо больше!*

Такая вот цена нашей коллективной тупости, пассивности, недальновидности, мелкой продажности. Цена того, что в 1994 году самые убогие, в интеллектуальном плане, слои белорусского общества провели говорливого «борца с коррупцией» на президентский пост. А в 1996 году, по итогам известного лжереферендума, вручили ему же мандат на установление «народного» авторитарного режима. Агрессивный лукашенковский «контингент», а также пророссийская «пятая колонна» сделали все для уничтожения исторического шанса Беларуси, достояния нынешнего, подрастающих и будущих поколений нашей страны. Но по порядку...

В деловом мире Европы вот уже почти десятилетие царит ажиотаж из-за открытых на каспийском шельфе новых месторождений нефти. Как всегда бывает в таких случаях, восторг сменялся унынием и наоборот. В зависимости от содержания сводок с морских нефтяных полей. Однако в середине девяностых стало ясно: большая нефть на подходе. Американские эксперты в 1998 году оценивали запасы нефти и газа Каспийского региона в астрономическую сумму – четыре триллиона долларов – и называли Каспийское море «вторым Персидским заливом». Особенно бурную реакцию на биржах мира вызвало сообщение газеты *Washington Post* от 18 июля 2000 года: *«На территории казахстанского сектора Каспийского моря найдено месторождение нефти, которое, по своим объемам, может стать крупнейшим за последние 20 лет...».* Объем месторождения, которое называется Кашганское, превышает 50 миллиардов баррелей (1 баррель примерно имеет объем 200-литровой бочки) нефти. По своим запасам оно превосходит Тенгизское месторождение и месторождения Северного моря.

Особый интерес вызвало это известие и на Украине. Вот сообщение с украинского интернет-сайта (*http://www.liga.kiev.ua*): *«25.07.2000, 09:59. На дне Каспийского моря в Казахстанском секторе Каспия обнаружено самое крупное в мире нефтегазовое месторождение. Об этом было объявлено в штаб-квартире итальянского концерна ЭНИ, который совместно с девятью другими нефтегазовыми трестами мира входит в крупный международный консорциум. Месторождение залегает на глубине 4 тыс. метров. Как отмечают специалисты ЭНИ, Каспийский район должен стать главным поставщиком энергоресурсов на мировые рынки. По расчетам экспертов, Каспий может выйти на 3-е место* по *добыче энергоресурсов после Ближнего Востока и Сибири».*

22 марта 2001 года агентство *MEDIA-PRESS* опубликовало информацию об отчете Института Джеймса Бейкера, подготовленного по заказу обеспокоенных нефтяных шейхов из Объединенных Арабских Эмиратов. Согласно этому отчету, в Каспийском бассейне ресурсы углеводородов, по самым скромным подсчетам, в целом составляют около 32 миллиардов тонн. (Другие источники называют цифру 50 млрд. тонн.) Институт Бейкера делает вывод, что *«Каспий фактически бросает вызов Персидскому заливу как основному поставщику углеводородного сырья на мировые рынки».* Что б было понятно – во времена пика переработки Новополоцкий НПЗ, тогда крупнейший в Европе, перерабатывал примерно 22 миллиона тонн нефти в год. Это значит, что каспийских запасов ему хватило бы на полторы тысячи лет работы.

Но можно спросить: а нам, «бульбашам», что из того, какое отношение мы имеем к чужой «свадьбе»? Имеем, и самое непосредственное!

Дело в том, что львиную долю цены нефти у основного потребителя – в Западной и Северной Европе – составляют **тарифы на се**

Строящийся нефтепровод Одесса–Броды

транспортировку. Помните, «за морем телушка – полушка, да рубль перевоз»! А вот с перевозкой-то каспийской нефти в Европу (равно, кстати, как и с арабской) большие проблемы!

До Черного моря транспортировка каспийской нефти обеспечена. Для этого строятся два нефтепровода: Баку–Новороссийск и Баку–Супса. Есть также так называемый северный (или российский) маршрут через Чечню (именно для его расчистки понадобилось «замочить в сортире» чеченский народ).

Проблема состоит в доставке каспийской нефти из Черного моря на Север Европы, на Балтику. Путь через пролив Босфор угрожает многомиллиардным инвестициям в индустрию отдыха на черноморском и средиземноморском побережье Турции (огромные танкеры имеют обыкновение время от времени «выгружать» нефть на пляжи), но и мало что решает в решении означенной проблемы. Юг Европы – не Север! Где выход? Здесь самый раз посмотреть на карту. Украина не в этом году, так в следующем завершит строительство приемного морского терминала «Южный» у Одессы и нефтепровода Одесса–Броды. Виктора Черномырдина не зря нефтемагнаты и «Газпром» направили послом России на Украину. Каспийская нефть уже практически стучится в ворота Мозыря! А от него уже готовая труба лежит до Новополоцка (небольшой крючок на Брянщину – не в счет! Крючок можно выправить! И далее – на Балтику – до латвийского Вентспилса. Ну, как, понятно, что все мы, вместе с братьями украинцами и латышами, потенциально владельцы новых «мерседесов»? Ведь фьючерсами на каспийскую нефть уже торгуют на лондонской бирже.

Увы, для того, чтобы эта возможность превратилась в нечто реальное, **надо чтобы А.Лукашенко с треском провалился 9 сентября на выборах.** Какая связь? Да, самая простая!

Если полистать украинскую и польскую прессу, «покликать» украинские и польские интернет-сайты, то предстанет поразительная картина. Все заинтересованные в получении нефтедолларов обсуждают всяческие экзотические обходные маршруты нефтепроводов, но никак не естественную магистраль Одесса–Броды–Мозырь–Новополоцк–Вентспилс. Еще в 1998 году, будучи в Баку, Леонид Кучма объявил, согласно сообщению агентства новостей Прайм-Ньюс, о планах Украины и Польши проложить трубопровод по маршруту Броды–Адамова Застава (Польша) и далее, в направлении Гданьска. Бога ради, посмотрите на карту Европы и вы поймете, что маршрут этого гипотетического трубопровода ничуть не короче уже **действующей** «трубы» через Беларусь!

Почему же Украина хочет обойти «синеокую» сестру?

Кто виноват? Ведь речь идет о реальной для белорусов перспективе заработать не менее шестнадцати миллиардов долларов на перекачке каспийской нефти.

Мы – сами! Ибо, известно, что каждый народ достоин своих правителей. И расплачивается за их продажность, за их ущербность.

Через Беларусь идет «труба» не только с юга на север, но и с востока на запад. По ней транспортируется российская нефть из Западной Сибири. Нефть эта достаточно малорентабельная из-за высокой себестоимости добычи в условиях вечной мерзлоты, а также весьма загрязненная серой. Понятно, что когда в Европу хлынет через Украину и Беларусь гораздо более качественная и более дешевая в добыче каспийская нефть, то российским «лукойлам» и «газпромам» придется пережить весьма неприятные моменты. Отсюда **поставленная Кремлем перед Лукашенко задача – подчинить Беларусь интересам российских нефтяных компаний вплоть до фактической сдачи суверенитета с тем, что б заставить Беларусь верно служить иностранным структурам в качестве примитивного «запора» на пути каспийской нефти на Балтику! И эта задача Лукашенко и его группировкой решается.**

Теперь становится понятным, что вся эта **возня с интеграцией, единением и объединением в «союзное» государство имеет в своей основе примитивное предательство Беларуси, наших стратегических национальных интересов.** И дело здесь не в том, что кто-то против выгодного Беларуси экономического сотрудничества с Россией. Мы соседи, наши экономики во многом взаимодополняющие. У нас общее культурное пространство. Но то, о чем здесь рассказано, это не сотрудничество. Ибо сотрудничество взаимовыгодно – в его основе расчет! История с «запором» каспийской нефти – не сотрудничество, это история, как **богатые нефтяные монополии России с помощью спецслужб и лукашенковского режима пытаются отнять у нашего нищего народа последнюю торбу.** Да, мы бедны на ископаемые. Но страны, ими обладающие, как правило, также бедны. Бог нам дал гораздо больше – при еще не окончательно утерянной возможности восстановить трудолюбие и разум нашего народа – прекрасное геополитическое положение. Этого достаточно для процветания в перспективе. И вот теперь это преимущество у нас хотят отнять.

Этому есть прямые доказательства. Привожу выдержки из статьи осведомленного специалиста И.Селивановой, старшего научного сотрудника Института международных экономических и политических исследований Российской академии наук, опубликованной в книге «Белоруссия и Россия: общества и государства» (Москва, издательство «Права человека», 1998, с. 316-338):

«Интеграционную политику России невозможно объяснить чисто экономическими причинами... Для России интеграция имеет прежде всего геополитическое значение. ...Пророссийская позиция Белоруссии... разрывает Балто-Черноморский коридор, который в противном случае может отгородить Россию от основных магистралей транспортировки нефти через Латвию и Литву в Балтийское море и через Украину – в Черное. В случае реализации этого проекта западные постсоветские республики не только избавятся от российской энергозависимости, но могут создать Москве реальную конкуренцию в вопросах реэкспорта каспийской нефти в Европу. После же строительства на территории Белоруссии газопровода Ямал–Западная Европа Балто-Черноморский коридор распадется на два самостоятельных направления – южное и северное».

Так стоит ли теперь удивляться наплыву в Минск накануне президентских выборов отряда политических адвокатов и их хозяев с целью помочь своим белорусским «шестеркам» удержаться у власти. Прибыли политический скандалист В.Жириновский, «защитник трудового народа» Г.Зюганов, мэры Лужков и Яковлев, президент «Лукойла» Алекперов и президент «Славнефти» Гуцериев. И прочие. Заволновались. Почуяли опасность своим интересам. Адвокатская контора российских монополий под названием «Кремль» действует. Они хотят победу своего ставленника Лукашенко уже в первом же туре, чтобы вконец одураченные белорусы опять «лопухнулись» и собственными руками у избирательных урн передали наше историческое право самим распоряжаться транзитными путями и зарабатывать на этом в руки российских империалистов.

На неминуемом, в будущем, суде по делу А.Лукашенко и компании, его адвокат, в части обвинений о предательстве национальных интересов страны, попытается защищать «батьку» лукашизма примерно по такой схеме. Лукашенко, мол, из двух возможностей – зарабатывать деньги на транзите каспийской нефти либо получать их у России в виде платы за «разрыв Балто-Черноморского коридора», выбрал последнюю. Такая схема защиты результата не даст. Россия не платит за лукашенковский «запор». Те жалкие крохи, которые перепадают Беларуси в виде переноса выплат по газовым долгам либо технических кредитов (за 2001 год – 30 млн. долларов) – это: во-первых, кредиты, а, во-вторых, они возникли как своеобразный «откат» Лукашенко за предоставленное в 1996-1999 годах право разнузданного грабежа российскими структурами белорусской экономики на сумму порядка 3 миллиарда долларов в год. Обратите внимание, что А.Лукашенко и сам постоянно жалуется на «неблагодарность» Москвы. Не хотят платить «союзники» даже за использование белорусской системы военно-стратегического сдерживания на западной границе.

Лукашенко, попав в международную изоляцию, нуждается для сохранения своего режима в единственно доступной ему российской поддержке. Вот почему Лукашенко слаб перед Путиным и не в состоянии защитить интересы страны, касающиеся каспийского транзита. Вот почему президент **Путин** молчаливо **разрешил вытворять в Беларуси все, что лукашенковская душа пожелает**, но **взамен отнял стратегический контроль над нашей национальной территорией**. То есть наш **суверенитет**! Любой другой президент Беларуси – сильный, без комплекса абсолютной власти – даже пророссийской ориентации, России будет обходится гораздо дороже. Вот и весь секрет путинской поддержки Лукашенко на этих выборах. Опереточно грозный на телеэкране, **разнузданный внутри страны, во внешней политике Лукашенко слаб и потому дешев!** Заметно, что Путина воротит от шкловского «президента», но как прагматик он должен обеспечить России **экономию средств!** Что он и делает. Замалчивание российскими телеканалами жутких новостей о деятельности на Беларуси «эскадронов смерти», молчание в монастыре бывшего генпрокурора Божелко, десяти слов которого было бы достаточно для ликвидации режима.

В финале этой белорусской драмы кремлевские стратеги видят включение шести белорусских областей по отдельности в состав России. Естественно с забвением факта, что такой уникальный народ когда-то существовал.

Василий БЕРЕЗАК, Новополоцк

P.S. Согласно свежей информации, премьер-министр Украины Анатолий Кинах провел переговоры о создании международного консорциума по сооружению нефтепровода от г. Броды к нефтеперерабатывающим заводам в Западной Европе. В сообщении говорится, что «продление нефтепровода к польскому городу Плоцк объединит систему с северной веткой нефтепровода «Дружба», что позволит каспийской нефти выйти на рынки Польши, Германии и других стран Балтийского региона». Становится понятным, почему Киев не пригласил Лукашенко на празднование десятилетия независимости. Кому нужна марионетка?

Теперь понятно, что каспийская нефть все равно придет на Балтику. Но в обход Беларуси. Так белорусы навсегда потеряют свой исторический шанс обустроить свою страну, снова стать европейским народом.

КАНТАКТЫ

Зніжаецца аб'ём гандлю

У першым паўгоддзі 2001 года аб'ёмы гандлю Беларусі са Злучанымі Штатамі Амерыкі значна знізіліся ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Як паведаміла саветнік аддзела ЗША і Канады міністэрства замежных справаў Беларусі Ілона Юрэвіч, за 6 месяцаў 2001 года тавараабарот паміж краінамі знізіўся на 18,4 працэнта, у тым ліку экспарт – на 41,2 працэнта і імпарт – на 2 працэнты.

Паводле яе словаў, зніжэнне экспартных паказчыкаў тлумачыцца, у прыватнасці, спыненнем паставак стальной арматуры Беларускага металургічнага завода (БМЗ) з прычыны правядзення ў ЗША антыдэмпінгавага расследавання і ўвядзення па яго выніках антыдэмпінгавых пошлінаў у памеры 114,53 працэнта.

Аднак, нягледзячы на такія ўмовы, БМЗ мае намер нарошчваць экспарт сваёй прадукцыі ў ЗША, паколькі амерыканскі рынак для прадпрыемства з'яўляецца надзвычай выгадным па прычыне высокіх цэнаў на прадукцыю і вялікіх аб'ёмаў заказаў.

У прыватнасці, падрыхтаваная праграма павелічэння аб'ёмаў вытворчасці металакорду да канца гэтага года, а таксама дасягнута дамоўленасць з амерыканскай кампаніяй *Goodyear* аб павелічэнні са жніўня аб'ёмаў закупак гэтай прадукцыі БМЗ да 8 тысяч тон у год.

Акрамя таго, як адзначыла І.Юрэвіч, у сувязі з адменай для Беларусі льгот па абагуленай сістэме прэферэнцыяў ЗША (АСП) Мінскі падшыпнікавы завод скарацiў пастаўкі сваёй прадукцыі ў гэту краіну на 49,2 працэнта. У цэлым жа, паводле яе словаў, па міністэрстве прамысловасці экспарт у ЗША знізіўся на 60,3 працэнта.

Скарачэнне паставак сыравіны амерыканскім кампаніям, як адзначыла Ілона Юрэвіч, стала прычынай зніжэння аб'ёмаў экспарту ў ЗША прадпрыемстваў канцэрна «Беллегпрам» на 23,3 працэнта. Цяперашнім часам існуе пагроза ўвядзення ЗША квот на пастаўкі прадукцыі беларускіх швейных прадпрыемстваў, у прыватнасці жаночых і дзявочых паліто, жакетаў з шэрсці.

Акрамя таго, канцэрн «Белнафтахім» знізіў пастаўкі ўгнаенняў у ЗША на 75,5 працэнта.

Вольга АСІПЕНКА

Людзі не мусяць памыліцца

Сёння мы бачым шалёную боязь рэжыму прайграць выбары, прычым прайграць іх галосна.

Улады канфіскуюць друкарскую тэхніку і камп'ютэры, высылаюць заходніх замежных грамадзянаў, што крытыкуюць іх унутраную палітыку, запрашаюць замежнікаў з Усходу, каб яны агітавалі за Лукашэнку. І гэтыя стараюцца як могуць. Нават надрукавалі ў Маскве спецыяльную кніжку ў падтрымку Лукашэнкі пад назовам «Беларусский фронт» і завезлі яе на Беларусь, каб раздаваць у малых гарадах і мястэчках. Былі прыдуманыя і вялікія вайсковыя вучэнні, каб патраціць нашыя апошнія грошы.

Пасля буйной паразы, заваліўшы збор подпісаў за Пазьняка, нарэшце прачнулася КХП БНФ. 15 жніўня Зянон Пазьняк заклікаў сваіх прыхільнікаў прыйсці на выбары «і ў першым, і асабліва ў другім туры галасавання». Пра другі тур нам кажуць і незалежныя сацыялагічныя апытанні. Ужо зараз у Мінску рэйтынг Ганчарыка большы за рэйтынг Лукашэнкі. Але лёс Беларусі, як і раней, 9 верасня могуць вырашыць жыхары вёсак, мястэчак і малых гарадоў.

Сённяшняя ўлада вельмі баіцца другога тура і хоча любым коштам перамагчы нас ужо ў першым туры, бо ў другім ёй можа здрадзіць мясцовая наменклатура і перайсці ў лагер Ганчарыка.

Што зараз можа аб'яднаць разам усіх нас, пачынаючы ад прыхільнікаў Пазьняка да камуністаў Калякіна? Жаданне дасягнуць другога тура. Таму, шаноўныя, 9 верасня ўсе на выбары. Хочаш – галасуй за Ганчарыка ці Гайдукевіча. Галоўнае, каб твой голас не патрапіў у рукі тых, хто давёў Беларусь да жабрачай торбы. Каб вораг не скраў нашую перамогу, трэба ўсім ісці ў назіральнікі. Толькі ў Мінску ТБМ вылучыць болей чым 500 назіральнікаў на папярэдняе і асноўнае галасаванне. Актыўна ідуць у шэрагі назіральнікаў сябры ТБМ Віцебшчыны, Міншчыны, Гродзеншчыны і іншых рэгіёнаў.

Калі на кожным выбарчым участку будзе па 2–3 незалежныя назіральнікі, падтасаваць перамогу ў першым туры нашым ворагам будзе вельмі цяжка, бо ўжо не той час, і не той імпэт. У выпадку гвалтоўнага захопу ўлады дыктатарскі рэжым у цэнтры Еўропы доўга не пражыве, бо яго галоўны супраціўнік Беларушчына не зломленая і паступова набірае моц. Разам мы пераможам!

Алег ТРУСАЎ, старшыня Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны

«Павінны ісці ў народ»

Прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі «павінны сёння ісці ў народ, каб абуджаць яго нацыянальную самасвядомасць», лічыць старшыня Саюза беларускіх пісьменнікаў (СБП) Вольга Іпатава. Яна выказала задавальненне вынікамі рэспубліканскай навукова-практычнай экспедыцыі «Дарога да святыняў», якая з 29 жніўня па 2 верасня праводзілася на тэрыторыі Мінскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцей і была прысвечаная Дню беларускай пісьменнасці.

Сярод найбольш яркіх падзеяў экспедыцыі пісьменніца адзначыла сустрэчу з прыхаджанамі храма ў Слаўгарадзе, настаяцель якога Міхаіл Мядзёлка перватварыў царкву канца XVIII стагоддзя ў «сапраўды духоўнае месца». У старажытным храме, на знявечаных сценах якога засталіся размытыя фрэскі, святар сам размаляваў іканастас, а вакол царквы разбіў своеасаблівы батанічны сад..

Паводле яе словаў, духоўнаму абуджэнню служыць і прысваенне адной з вуліцаў горада Крычава імя кіраўніка сялянскага Крычаўскага паўстання 1743-44 гадоў Васіля Вашчылы.

Разам з тым, заўважыла Вольга Іпатава, падчас экспедыцыі давялося назіраць факты, якія сведчаць пра «атэістычнае бяспамяцтва і парадаксальныя супярэчнасці нашага жыцця». Так, паводле яе словаў, падчас сустрэчы з вучнямі адной са школ Крычава перад жыватворным агнём ад Труны Боскай і іконай Вострабрамскай Божай Маці пад грукат барабанаў піянеры дружыны імя Леніна пранеслі чырвоны сцяг.

Марат ГАРАВЫ

Рыцарскі фэст «Сівая легенда»

З 31 жніўня па 2 верасьня ў Талачыне і Друцку (Віцебская вобласьць) праходзіў міжнародны рыцарскі фестываль сярэднявечнай культуры «Сівая легенда». Мерапрыемства было прымеркаванае да сьвяткаваньня 1000-годдзя аднаго са старажытнейшых гарадоў Беларусі — Друцку. Арганізатарам фэсту выступіла беларускае рыцарскае брацтва Ордэн Паўночнага Храму.

У рыцарскіх турнірах, бітвах з паходнямі, конкурсах касьцюмаў прымалі ўдзел рыцары з Беларусі, Карэі, Расеі, Польшчы. Асноўнай падзеяй фэсту стала бітва за Друцкі замак, якая праходзіла з выкарыстаньнем катапультаў і трэбушэта — сярэднявечнай сямімэтровай кідальнай машыны.

Майстры Ордэна за месяц да правядзеньня фэсту аднавілі старажытную браму, частку сьцяны і дзьве вежы драўлянай крэпасьці, якая некалі стаяла на вяршыні ўзгорку. Ордэн мае на мэце поўнае аднаўленьне Друцкага замку XII стагоддзя, дазвол на гэта ўжо дала мясцовая адміністрацыя. Аднаўленьне замку зойме, па падліках рыцараў, каля трох гадоў, пасьля чаго ордэн спадзяецца стварыць на яго базе беларускі гістарычны цэнтар.

Падводзячы вынікі фэсту, магістар Ордэна Паўночнага Храму брат Гадфруа дэ Манмерайль, ён жа Зьміцер Нясьцюк, зазначыў: «Заплянаваная праграма зьдзейсьненая толькі на 30%. У сцэнар умяшалася мясцовая адміністрацыя і стварыла нам вельмі шмат тэхнічных перашкодаў. Не атрымалася правесьці такія значныя мерапрыемствы, як, напрыклад, конны турнір, значна была звужаная маштабнасьць саміх выступаў. Тым ня менш, бітва за Друцкі замак, турніры, паказ касьцюмаў прайшлі выдатна.

Друцкае замчышча – выключнае месца для правядзеньня падобных фэстываляў. І зараз мы маем намер зрабіць фэст «Сівая легенда» ў Друцку штогадовым. Увогуле ў Беларусі існуе больш за 30 рыцарскіх клюбаў, больш за палову зь іх прысутнічае тут. У апошнія гады за кошт фэстаў і турніраў беларускі рыцарскі рух выйшаў на новы, даволі высокі ўзровень. Улетку гэтага году ў Грунвальдзе (Польшча) наш Ордэн Паўночнага Храму заняў першае месца па XIII стагоддзю, а Ордэн «Княжы Гуф» – першае месца па XV стагоддзю. Параўноўваючы з Эўропай, таксама можна адзначыць высокі ўзровень і магутнасьць беларускага рыцарскага руху.

Асноўнае адрозьненьне беларускага рыцарства ў тым, што нашыя ваяры самі рэканструююць касьцюмы, самі плятуць кальчугі і куюць латы, а таму не баяцца біцца. У Эўропе гэта ўсё замаўляецца і купляецца, таму і сапраўднай бойкі не атрымліваецца».

На пытаньне, што даюць падобныя мерапрыемствы простым гледачам, спадар магістар адказаў: «Па-першае, гэта як нашая, так і сусьветная гісторыя, сапраўдны напамін пра вялікую краіну Беларусь, гэта файнае відовішча. Вось тут, у Друцку, да нас увесь час падыходзілі людзі, дзякавалі, не маглі паверыць, што мы прыедзем у наступным годзе і зноў будзе такое ж вялікае сьвята. Гэта назіраецца па ўсёй Беларусі, для жыхароў раённых цэнтраў, мястэчак такія фэсты — вельмі вялікая падзея».

Рыцарскі рух на Беларусі вядзе сваё існаваньне з 1994 году. Менавіта тады ў Менску быў заснаваны першы рыцарскі ордэн — Сэрца Дракона. На той час ён аб'ядноўваў каля 30 чалавек — аматараў старажытнай гісторыі і культуры. Зараз у Беларусі больш за 30 рыцарскіх клюбаў.

Інтэрнацыянальны Ордэн Паўночнага Храму, арганізатар Друцкага фэсту, існуе з 1999 году і аб'ядноўвае больш за 200 чалавек з самых розных рыцарскіх клюбаў. Ордэн мае рэяльныя гістарычныя карані ў Беларусі, абапіраецца на нацыянальныя традыцыі Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай, зьяўляецца арганізатарам шматлікіх рыцарскіх мерапрыемстваў і ўдзельнікам міжнародных турніраў.

Наступны рыцарскі фэст адбудзецца 15 верасьня ў г. Заслаўе (Менская вобласьць)

BARC NEWS

«Нёман-2001» і генералісімус(?)

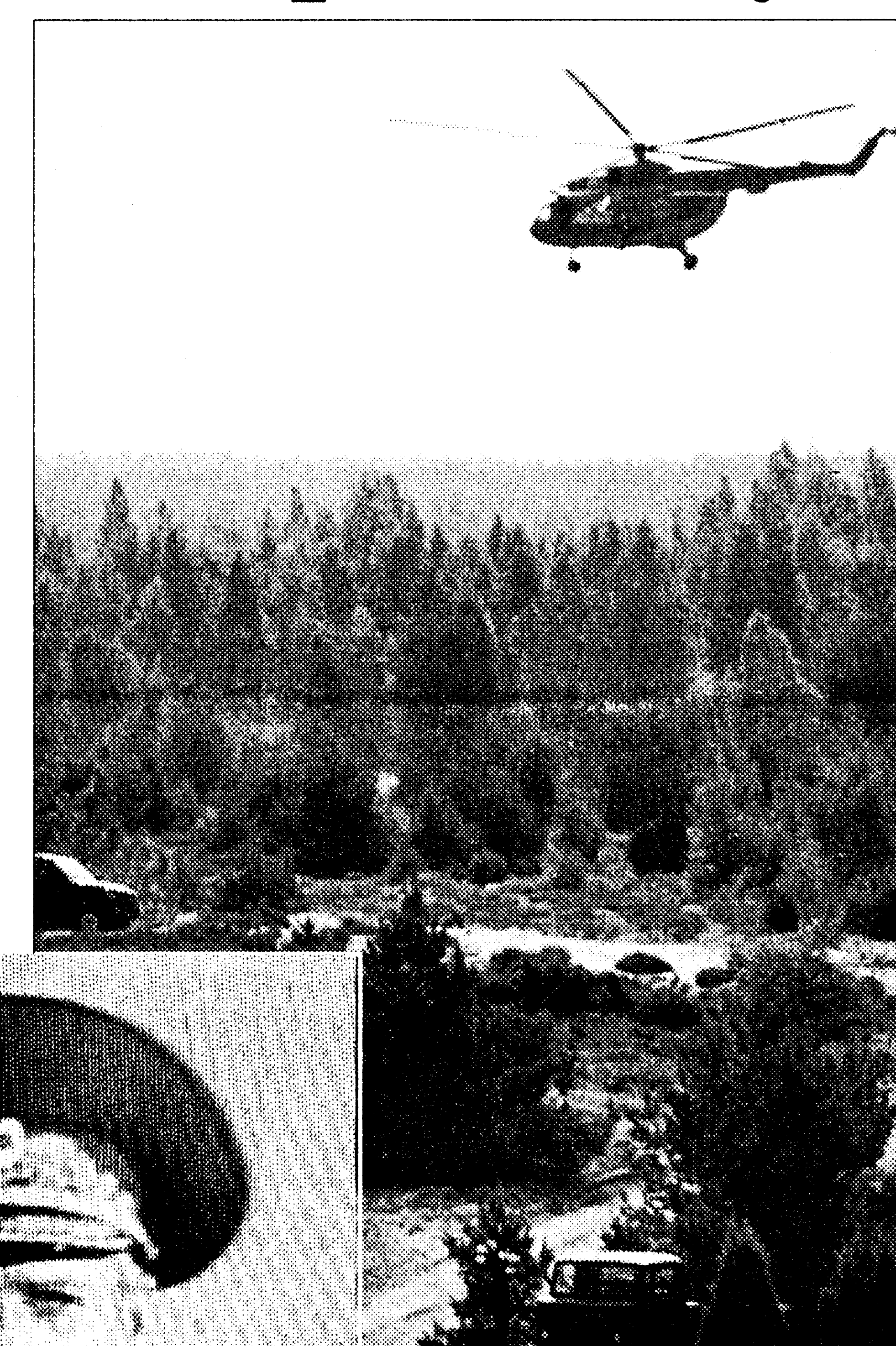
Пытальнік у загалоўку адносіцца да вайсковага звання галоўнакамандуючага Узброенымі сіламі Беларусі. Вышэйшае вайсковае званне ў РБ ёсць генерал-палкоўнік (тры буйныя зоркі ўздоўж пагона). Вялікія гербы на пагонах існавалі ў савецкі час і абазначалі званні генерала арміі, маршала роду войск, Маршала Савецкага Саюза, Генералісімуса.

Але апошняе меў толькі Сталін. Апроч яго, у свеце ведаюць яшчэ некалькі генералісімусаў — Аляксандра Меншыкава, Аляксандра Суворава, Чан Кайшы. Званне генералісімуса можа надавацца без сувязі з папярэднімі – за надта вялікі вайсковы талент.

Ніякіх афіцыйных звестак пра званне, якому адпавядаюць пагоны А.Лукашэнкі, не было, і застаецца думаць, што вывучка беларускай арміі, дасягненні абаронцаў радзімы даюць галоўнакамандуючаму ўсе падставы прысутнічаць на вучэннях у самым высокім вайсковым званні.

Пятрусь ЖАЎНЯРОВІЧ

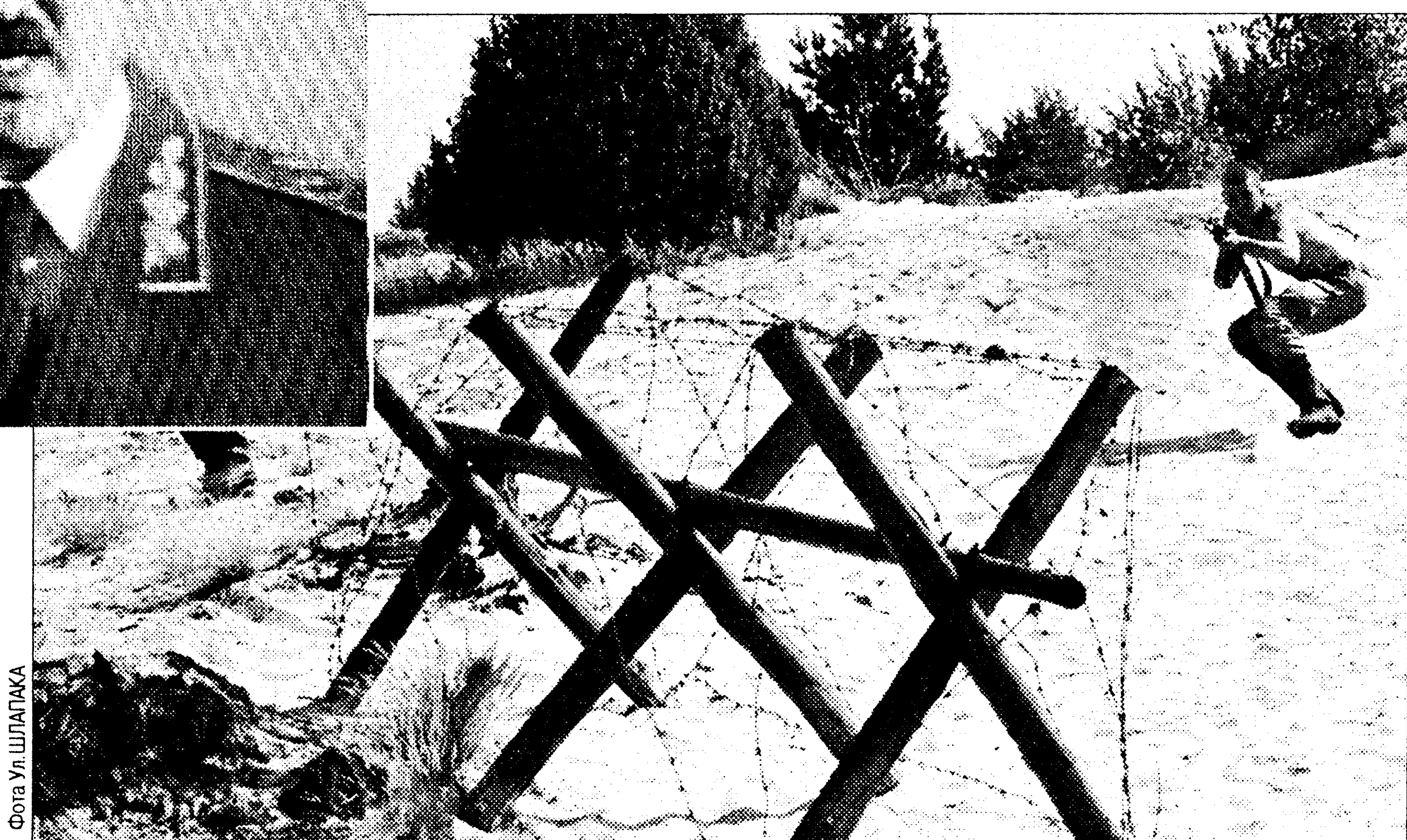

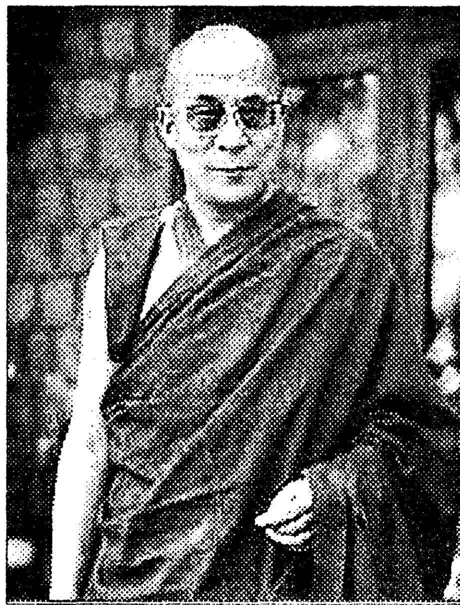

Фота Ул. ШЛАПАКА

Далай-лама попал в немилость Москвы

3 сентября МИД России впервые за последние десять лет отказал далай-ламе XIV в праве пересечь российскую границу. В результате духовный лидер буддистов не сможет совершить свою поездку в Монголию.

Далай-лама XIV бежал из Тибета в Индию в 1959 году, после того как китайские войска жестоко подавили в Лхасе демонстрацию сторонников независимости. С тех пор духовный лидер буддистов колесит по миру, совершая богослужения и читая лекции на различных форумах. В этих выступлениях далай-лама всегда говорит не столько о религии, сколько о политике. Он часто повторяет, что перспективы буддизма напрямую зависят от восстановления государственности Тибета. Разумеется, это не может не раздражать китайское руководство, которое каждый визит далай-ламы в какую-либо страну рассматривает как недружелюбный жест со стороны властей этого государства.

Монголию далай-лама должен был посетить в этом месяце. И посетил бы, но в Улан-Батор можно попасть только тремя путями – через территорию либо Китая, либо России, либо Казахстана. Китай далай-ламе по понятным причинам не подходит, а воздушные рейсы из Казахстана в Монголию в этом году отменили. Россия осталась единственным коридором. Поэтому далай-лама и обратился за транзитной визой в российский МИД.

Российские дипломаты отказали, хотя прекрасно понимали, что перекрывают буддистскому лидеру последний путь.

Примечательно при этом, что информация об отказе в выдаче визы пришла по иным каналам, не из МИД РФ – там вообще отказались подтвердить или опровергнуть факт невыдачи визы далай-ламе. Хотя сотрудница департамента невольно проговорилась в том смысле, что это так: «Мы сейчас собираем официальную информацию и готовим заявление, как, что и почему отказано». За комментариями противоположной стороны «Газета.ru» обратилась в Тибетский центр культуры и информации – это своего рода посольство тибетского правительства в изгнании.

Естественно, в центре считают, что Россия решила не пропускать далай-ламу, чтобы не портить отношения с Китаем.

«Другой причины быть не может», – грустно сказал корреспонденту «Газеты.ru» руководитель Тибетского центра Нгаванг Нгерег, оговорившись при этом, что никаких негативных чувств к российским дипломатам он лично не испытывает. «Мы входим в положение российского государства, которому необходимо поддерживать хорошие отношения с Китаем», – пояснил господин Нгерег. В общем, московские тибетцы не будут пикетировать здание на Смоленской площади или еще каким-то образом выражать свой протест. Как выразился Нгаванг Нгерег, «буддисты – люди спокойные».

К тому же у тибетцев уже был повод поскандалить. Дело в том, что далай-лама должен был совершить в этом году визит и в Россию. Его ждали в августе. Под приглашением подписались руководители трех республик, в которых живет много буддистов, – Бурятии, Тувы и Калмыкии. Но затем Муртаза Рахимов и Шериг-оол Ооржак отозвали свои подписи. Это случилось как раз накануне визита в Москву руководителя Китая Цзянь Цземиня. Упорствовал только калмыцкий президент Кирсан Илюмжинов. В интервью радио «Свобода» он заявил, что обязательно привезет к себе далай-ламу второй раз (тот уже бывал в Калмыкии в 1992 году), чего бы ему это ни стоило.

Артем ВЕРНИДУБ

Футбол и СОБР

По важности и ответственности для нашей сборной футбольный матч Беларусь–Украина, который состоялся 1 сентября, превосходил все предыдущие игры. Все любители футбола ждали этой игры с нетерпением. Игра получилась неудачной для нашей команды. Но страсти бушевали не только на футбольном поле.

Милиция была изначально готова к тому, что часть болельщиков пожелает выделиться из официальной красно-зеленой массы (снабженной флажками, флагами, шарфами, майками). Поэтому молодежь, одетую в красные или белые майки, без разговоров и объяснений не пускали на трибуны, а некоторым просто рвали билеты.

Несмотря на это, в 18-ом секторе с началом матча между нескольких рядов молодых людей, одетых в белые майки, появились два ряда красных маек – так одновременно со свистком о начале матча двести активистов движения ЗУБР, сняв верхнюю одежду, образовали бело-красно-белую полосу.

Сектор сразу же был оцеплен ОМОНом и СОБРом. По личному приказу Лукашенко, сидевшего напротив, молодежь попытались вывести с трибуны, но «зубры», взявшись друг за друга, не допустили этого и продержались весь первый тайм. В перерыве собровцы стали выхватывать ребят по одному. Чтобы избежать дальнейших задержаний и столкновений, «зубры» приняли решение покинуть трибуну. Желая выслужиться и удовлетворить свои агрессивные наклонности, собровцы схватили парня с девушкой и потащили их по ступенькам. Кошелек, в котором было USD 100, выпавший у девушки из порванной куртки, сразу же подобрал один из сотрудников милиции. Когда же ребята стали спускаться с трибуны, несколько собровцев толкали их в спину и ставили подножки, пытаясь устроить давку, но «зубры» поддерживали друг друга и устояли. После этого «зубры» в плотном кольце омоновцев и собровцев вышли со стадиона, не давая друг друга в обиду. Как только «зубры» покинули стадион, оттуда выехали восемь КаМАЗов СОБРа, по всей видимости, привезенных туда исключительно для разгона «зубров».

Было задержано трое молодых людей, их затащили в автобус, где в течение двадцати минут избивали.

Майор и полковник милиции, руководившие расправой, побоялись представиться. Видимо, то, что они выполняли приказ своего повелителя, уже не внушает им уверенности в безнаказанности. Но и попытка трусливо спрятаться за свой замаранный мундир не принесет плодов – около двухсот активистов ЗУБРа запомнили их перекошенные от страха лица.

Поражение нашей сборной со счетом 0:2 закономерно – команда не может играть достойно, когда важнейшую игру пытаются превратить в предвыборное шоу, а болельщиков команды избивают.

Алесь БЕРКУТ

Члены ўрада назіраюць матч і ...

... як міліцыя выкідае балельшчыкаў з 18-га сектара

Дрэнная прыкмета

Не мной заўважана. Амаль усе спартовыя балельшчыкі ведаюць, што калі на футбольным альбо на хакейным матчы прысутнічае Лукашэнка – беларуская каманда абавязкова атрымае паразу. Было, кажуць, аднаго разу выключэнне, калі футбалісты і пад яго пільным наглядам згулялі не вельмі кепска, ды выбіліся на нічыю. Але выключэнне толькі пацвердзіла правіла. Пра хакей увогуле маўчу: з такім трэскам лупасяць нашых у прысутнасці першай асобы, што хоць ты тыя месцы, дзе начальства сядзіць, цвікамі замалаці.

Гэтым разам, калі ў рамках адборачнай гульні чэмпіянату свету да нас прыехала нацыянальная футбольная каманда Украіны, наш балельшчык, здаецца, быў на ўзлёце. Верыў, што будзе перамога. Білетаў было не купіць, бо заміж сапраўднымі балельшчыкамі на стадыён на халяву імкнулася ўлезці плойма крывава-зялёных лупатых і раззяватых лукамольцаў, каторыя ў футболе — ні пяты, ні рыла, але ўжо маюць партбілеты.

Увесь горад жыў футболам. У цэнтральнай кнігарні сталіцы маладыя прадаўшчыхі ўзбэндзілі сабе на галовы гэтакіх жа колераў трубчастыя шапкі з халявамі, падобныя да тых, у якіх хадзілі героі «Яўгена Анегіна», толькі аздобленыя беларускай выцінанкай і футбольным мячом. Атрымалася нешта абы-што. Пярэстыя цыліндры з парога кідаліся пакупнікам у вочы, а прадаўшчыхі выглядалі дунькамі з нейкімі ботамі на галаве. Паляпшалі трохі гэтую кампазіцыю ад рукі намаляваныя плакаты: «Футбалісты, мы вас...», дзе замест слова «любім» было намалявана чырвонае і трапяткое дзявочае сэрца. Можна было нават знянацку падумаць, што футбалісты чытаюць кніжкі і заходзяць у кнігарні.

Ад самай раніцы ў суботу па вуліцах цягаліся туды-сюды хлопцы і дзяўчаты з чырвона-белымі шалікамі «Беларусь». А пятай гадзіне прыехала жменька жоўценькіх украінцаў. Многія людзі ў гэты дзень выпілі піва і пакаштавалі беляшоў. Мітусіліся міліцыянты. Былі некаторыя ў нязвыклых чырвоных шапках, ды з нейкімі налепкамі абы-дзе. Другія, звычайныя, у ягуарыстай вопратцы, змагаліся з нацыянальнай сімволікай і тутэйшай моладдзю. Кідаліся на кожнае беларускае слова, нібыта яны не беларусы, а егіпецкія акупанты. Словам, пералічыць усё, што рабілася для перамогі нашай зборнай над украінцамі, проста немагчыма. Для гэтага патрэбен эпічны талент Гамера. Многа сілаў, дарэчы, палажыла на размеркаванне білетаў і гарадское начальства, за што яго яшчэ доўга будуць клясці балельшчыкі.

І вось табе на: усе бясконцыя высілкі, усе намаганні і летуценні, усё сапсаваў Лукашэнка. Прыехаў, сеў і пазірае. Як было перамагчы тым бедным футбалістам? Падумай, каторы год ён вось так пазірае на Беларусь. Дрэнная прыкмета, што зробіш...

Аляксандар ДУБРАВІН

ТЭНДЭНЦЫІ

Турыстычная навука для працякоў

Калі будзеш юрыдычна дасведчаны – не патрапіш у пастку

Гэтым летам я раптоўна ўспомніла, што нідзе акрамя Беларусі не была. (Украіна і Расія не лічацца, бо калі я там была, усё гэта называлася «Саюзам ССР» і істотных адрозненняў ад Беларусі не мелі.) Захацелася скарыстаць спякотны месяц у турысцкіх мэтах. А паколькі я інтурыст з нулявым вопытам, то, паддаўшыся логіцы (як цяпер разумею, для інтурыста не выгаднай), падалася ў турагенцтва.

Нельга сказаць, каб інтуіцыя мяне не папярэджвала. Падказвала мне штосьці, што фірма, якая месціцца на «мансардзе» 5-павярховага жылога дома, мае не самае лепшае становішча справаў. У душы змагалася ашчада да грошай (там абяцалі ніжэйшыя за іншых кошты) і недавер да надпісу, зробленага проста на сцяне гуашшу «Турагенцтва «Солна». Трэба было павярнуць з гэтага пад'езда і пашукаць фірму, рэкламу якой на лесвічнай пляцоўцы не пішуць. Але што зроблена, тое зроблена, і я пакінула свой пашпарт на гэтым гарышчы, разлічваючы праз нейкі час атрымаць візу ў адну з «капіталістычных краінаў».

Абрала я тую краіну не выпадкова. Паводле аб'ектыўных працэсаў, якія адбываюцца зараз у маёй краіне і ў свеце, там зараз жыве і працуе досыць шмат маіх сяброў. Адведаць іх і паглядзець старажытныя муры той краіны спадзявалася я, калі падала пашпарт у турфірму. Але ўжо назаўтра ад ружовых пражэктаў павеяла праблемнай будзённасцю: трэба было дакупіць валюты для аплаты тых самых турыстычных расходаў. Але, як ведае кожны, хто трымаў у руках «зялёныя», без пашпарта іх купіць нельга. Нават мізэрныя 20 баксаў у абменніку вам не прададуць без «ксівы». Можна, канечне, набыць тых долараў-марак з рук, але нарвацца на махляра ці пераапранутага працаўніка «органаў» таксама не вялікая радасць. Па адным з законаў Мэрфі лішняй валюты не аказалася і ў маіх знаёмых. Таму мне прыйшлося тэрмінова тэлефанаваць у турфірму.

Па тэлефанаванні я са здзіўленнем даведалася, што каб узяць на некалькі гадзінаў мой уласны пашпарт, я павінна пакінуць фірме грашовы залог. Нічога такога пры дамове мне не казалі, і пакідаць нават невялікую суму канторы, якая не падпісала са мной афіцыйнай дамовы, мне не хацелася. Тым не менш, я сказала «ОК» і паабяцала прыйсці праз нейкую гадзіну. Акрамя таго, я хацела перанесці дату адкрыцця візы.

Прыехаўшы, я пачула, што «на жаль, пашпарт ужо завезены», а дату адкрыцця візы можна і потым змяніць. Параілі мне набыць валюту ў знаёмых або даць грошы ўласна менеджэру, што вёў маё афармленне, каб купіў. Апошняя прапанова не спадабалася мне яшчэ больш, чым поўнае раўнадушша да майго клопату пра білеты, кошты, агентаў. Іх мне, хоць і абяцалі, не прапанавалі. Далі адзін тэлефон, прадставіўшы як «надзейную жанчыну, якая працуе з усімі перавозчыкамі» і якая бярэ не вельмі вялікія камісійныя. Толькі праўраўшая мая незадаволенасць вытрасла з фірмы яшчэ два тэлефоны.

Відаць, не лёс мне было паехаць да еўрапейскіх замкаў з гэтай фірмай: раптоўна захварэў адзін мой супрацоўнік, іншыя былі ў летнім адпачынку, і ўрэшце ў выніку гэтага і іншых абставінаў стала зразумела, што на некалькі дзён у Еўропу мяне не адпусцяць... Таму ў дзень падачы дакументаў я прыйшла іх ці забраць, ці перанесці на пазнейшы тэрмін. І тут, за гадзіну да пасольства, «мой» менеджэр мне кажа, што перанесці дату нельга і я павінна(!) узяць візу на тую дату, якая была спачатку! Мне, канечне, заставалася толькі забраць свае дакументы.

Але не тут было! Мне абвясцілі, што калі я хачу пабачыць свой пашпарт, я мушу заплаціць пэўную суму, быццам бы, на кампенсацыю расходаў. Гэта была ўжо трэцяя нечаканая сума. Бо калі я выбрала гэтае агенцтва, то адным з рашаючых фактараў было тое, што «ў выпадку адмовы вы нічога не губляеце». Праўда, пры першым візіце патлумачылі, што 20 марак я пасольству ўсё ж буду павінна. А пасля было дададзена, што калі мне адмовяць у візе «па маёй віне», то з мяне яшчэ 20, агенцтву на залечванне маральных затратаў.

Ёсць рэчы, у якіх я імкнуся быць прынцыповай. Справядлівасць і сумленнасць у заключэнні пагадненняў якраз з гэтай галіны. І таму я рашыла ні пры якіх абставінах не паддавацца на новыя «развадзілкі», пад якія спрактыкаваныя супрацоўніцы фірмы мяне падводзілі.

І ўжо проста каля візавага аддзела мая рашучасць парваць адносіны з падазронай фірмай атрымала дадатковы аргумент. Мяне, навічка турпаездак, і дзяўчыну, якая, скончыўшы двое вадзіцельскіх курсаў, руліць у дрэвы і баіцца машын, запісалі ў групу да тых, хто едзе ў Еўропу па ...аўтамабіль! Тое, што ў мяне няма і не было правоў, не пераканала «Солну» ў няпэўнасці такой заяўкі. Як і тое, што на субяседванні я б сумленна прызналася, што еду да сяброў. А паколькі мяняць мэту паездкі нельга, то мая першая ж вандроўка ў свет скончылася б парушэннем шэнгенскага рэжыму...

Хай застанецца толькі маім горкім вопытам тое, як я з пагрозамі міліцыяй, таварыствам аховы правоў спажыўца, уласнымі сувязямі і іншай грамавой аргументацыяй змагла забраць свой сіняскуры пашпарт, які мне ультыматыўна было прапанавана выкупіць. Я нават згодная, каб і ў мяне не было такога вопыту. Але мне-такі ўдалося адмовіцца і ад навязваемых паслугаў, і ад здзелкі. Ну, маю я, нарэшце, права адмовіцца нават без маіх важкіх прычынаў! Захварэць, перадумаць. Віза ж яшчэ не атрыманая, а заплаціць больш сотні долараў проста для таго, каб не засмуціць менеджэра фірмы, я пакуль яшчэ не ў стане.

Адным словам, непрыемна ўсё гэта. І ў чарговы раз я вымушаная была падумаць, што хоць фірмы цяпер і прыватныя, выжылі ў нашых умовах у асноўным саўкаватыя. Тыя, каторыя зрабілі стаўку не на класнасць абслугоўвання, сэрвіс і «любы ваш капрыз», а на грошы любым шляхам. Адно суцяшае: не ўсе такія. І таму калі пройдзе аскоміна ад знаёмства з недакладнай працай, непадмацаванай ні дакументальнымі абавязацельствамі, ні квіткамі аб аплаце, ні рэальнымі гарантыямі, я зноў паспрабую сабрацца ў госці. Шкада толькі лета скончылася...

Ульрыка ГАТАЛЬСКАЯ

Галоўны рэдактар Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Змiцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@ircx.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1756 Нумар падпісаны ў друк 4/09/2001 (15:00) Наклад – 9.470